

DIDYSIS AITVARAS DAUGIAU NEBEATLEKS

Penkiolika metų nuo Balio Sruogos mirties

KAZYS BRADŪNAS

Rudenį spalio 16 d. su-
eina 15 metų nuo žymiojo ne-
priklausomos Lietuvos laikotar-
pio poeto, dramaturgo ir uni-
versiteto profesoriaus **Balio**
Sruogos mirties. Iškętas naci-
nės Vokietijos kaceto pragara,
rašytojas buvo parvežtas oku-
puoton Lietuvon. Praradęs svei-
katą, sunkiai pakeldamas atsky-
rimą nuo šeimos ir naujai už-
griūvančią vergiją, jis mirė
Vilniuje 1947.

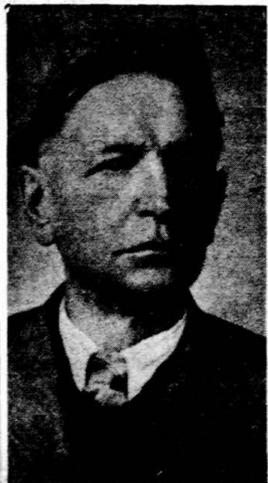
Anais pirmaisiais pokario
metais dar stovyklinėse dienose
pasiekdavo mus žinios apie tik-
rą rašytojų marą Lietuvoje. O
vis dėlto, išgirdę žinią apie Sa-
lomejos Nėries, Liudo Giros ir
Petro Cyirkos mirtį, palikome
šalti ir bejausmiai — per daug
jau anie vardai simbolizavo
mums tas idėjas, kurios kaip
vėžys, įsigrauzė į mūsų motinos
tautos kūną, žudė jį pačių savo
vaikų rankomis. Bet paskuti-
nioji liūdnioji žinia, kad ir Ba-
lio Sruogos širdis neišlaikė, vi-
sus trenkė pritrėkė.

Viršūnėmis ir bedugnėmis

Rašytojo individualybė nepa-
kartojama, geras rašytojas yra
tik vieno Dievo dovana tautai.
Mes nežinome, kiek atteityje tos
dovanos bus gausios, ir todėl
jau baimesnė ir juo skaudesnė
buvo žinia, kad Balio Sruogos
plunksna niekada jau nerasys.
Įdomus ir šakotas buvo Balio
Sruogos gyvenimo kelias. Nebė-
ra laikraštįje vietos detaliam
jo šia pasekti. Tačiau už tų sau-
sų datų ir praeitin nuskambė-
jusių įvykių slypi originalus
žmogus, kūrėjo išvaizda ir dva-
sia. Pirmą kartą Sruoga pama-
čiau 1937 metų rudenį, tik ką
baigęs gimnaziją ir nuvykęs
Kaunan pradėti studijų univer-
sityte. Žinau, po kelių dienų ma-
ne, nedrąsų provincialią kaimyn-
Antanas Vaičiulaitis veda
supažindinti su miestu. Einame
Laisvės Alėja. Man į akis krinta
kiek priekyje bežingsniuoją
ir gyvai besnekučiuoją du tipai:
vienas išsiskiriančiai mažas,
antrasis pernelyg jau didelis.
Kalbėdamiesi vienas visą laiką
turi galvą užverstą aukštyn,
tuo tarpu kai didžiajam nuolat
reikia pasilenkti. Nusistebiu to-
kiu ryškiu tų, matyti gerų drau-
gų, ūgių kontrastiškumu. „Ar-
gi jų nepažįsti?“ — klausia Vai-
čiulaitis. „Ne“, — atsakau. „Juk
tai Krėvė su Sruoga“, — iš-
girstu mano dideliam džiaugsmui
ir nusistebėjimui. Kad Krėvė
savo mažučiu ūgiu negali pa-
sigirti, buvau jau kažkur skai-
tęs ar girdėjęs, tai reiškia, anas
didysis turi būti Balys Sruoga,
atspėjau ir be parodymo pir-
stu. Tas pagyvenęs žmogus ir
pagarbus universiteto profeso-
rius, apsiavęs sportiškais golfo
kelnėmis, iš dantų neišlei-
džias cigaretės, man iš karto
pasirodė smalsiai įdomus, jau-
natviškas ir neeilinis.

Aplamai, nors velionis gyve-
nime atrodė nuolat susimastęs
ir net niūrus, tačiau jaunatviš-
kos nuotaikos ir optimizmo
Sruogai nestigo niekur. Gyveni-
me jis nebuvo asketas, nebuvo
savo kambario duris užtrenkęs

nuo išorinio pasaulio. Jis visur
ir visada būdavo pačioje gyve-
nimo srovėje ir juo labiau ten,
kur gilesni verpetai, kur nuo-
monių susikirtimas, diskusijos,
kūryba. Ir šitu savo tempera-
mentu jis darniai rikiuojasi į
visą eilę plunksnos brolių, cha-
rakteringų rytų aukštaičių, kaip
Strazdelis, Baranuskas, Vaiž-

Balys Sruoga

gant, Binkis. Visi jie ne vie-
noliškos celės, bet gyvos, pul-
stuojančios ir kovingos dienos
panašai. Toks buvo ir Balys
Sruoga.

Savotiškai triukšmingas jis
lika ir visą amžių. Sakysim, ir
vėliau Kauno ar Vilniaus uni-
versitetuose mes studentai ir ne-
matydami tolimiausias korido-
rijų atspėdavom einantį Sruoga,
taip stipri ir nesivaržanti buvo
jo eisena. Nors šiaip jau kalbė-
davo ir paskaitas skaitydavo
šiltu ir truputį net pertyliu bal-
su. Tai buvo daugiau rašytojo
išorės charakteristika. Tačiau
kas tiksliai galėtų atidengti jo
vidaus pasaulį, jo sielą: kokia
ji buvo nerami, kokia neišma-
tojama gili. Sruoga buvo kraš-
tutinumų žmogus. Vidurio kelio
nemėgsta, einas arba bedug-
nėmis arba viršūnėmis. Jeigu
jau liūds, tai visu praeities ro-
mantikų didžiuoju liūdesiu, jei-
gu besidžiaugias, tai plunksna
nesuvaldomai turi rašyti:

Mano sieloj šiandien šventė —
Skambink, sese, dar links-
/miau.

Poezijos naujoviškumas

Sruoga, kaip rytų aukštaitis,
iš prigimties jau yra lyrikas.
Todėl jis, kaip rašytojas, šiame
žanre ir pirmiausia pasireiškė.
Pasireiškė iš karto stipriai ir
originaliai. Sruoga pradėjo kur-
ti poeziją, dar būdamas gimna-
zijoje. Studijuodamas Maskvo-
je, susipažino su simbolistais
Jurgiu Baltrušaičiu, Balmontu.
Gal būt jiedu ir lėmė simbolis-
tinį visos Sruogos poezijos cha-
rakterį. Prieš pirmąjį Pasaulinį
karą poetas jau sėspėja akty-
viai pasireikšti pirmuosius mū-
sų literatūros almanachuos ir
žurnaluos: „Vaivorykštėje“, „Ba-
re“ ir kitur. Atskirais rinkiniais
vėliau savo poeziją jis išleidi-

dviejose knygose, pavadintose
„Dievų takais“ ir „Saulė ir smil-
tys“. Lyrikos žanrui galėtume
priskirti ir perdėm lyrinę bala-
dę „Dievė iš ežero“, išleista irgi
atskira knyga.

Kada tik pagalvoju apie B.
Sruogos poeziją, vis kažkaip pri-
simena ir jo bendraamžis Puti-
nas, Abudu jie reikėsi maždaug
tuo pačiu laiku, abudu simbo-
listai. Tačiau Sruogos simboliz-
mas nuo Putino žymiai ir labai
žymiai skiriasi. Putinas yra pa-
saulėžiūrinis, idėjinis simbolis-
tas, Sruoga — išraiškos, nuo-
taikos, jausmo. Putino eilėraš-
čių problematiką plečiasi iki
neapbrėptų buitės ribų, Sruo-
gos ji nepakyla nuo žemės, anot
jo paties „žiaurios, rūšios ir
drėgnos“. Kiek Putino lyrikoje
visur jaučiamas intelektualas —
filosofas, tiek Sruogos — sen-
sualinė žmogaus prigimtis, kur
abstrakčių idėjų pasaulio beveik
kaip ir nėra. Sruogos poe-
zijos charakteringiausias bruo-
žas ne mintis, o emocija ir nuo-
taika. Dėl to Sruoga lietuviškai
sielai lieka artimesnis, negu šal-
tas, problematiškas Putinas. Juk,
iš tikrųjų, ir mūsų liau-
dies dainose nerandame jokios
ryškios filosofijos, o beveik vi-
sada tik nuotaika, muzikalumą,
(Nukelta į 3 psl.)

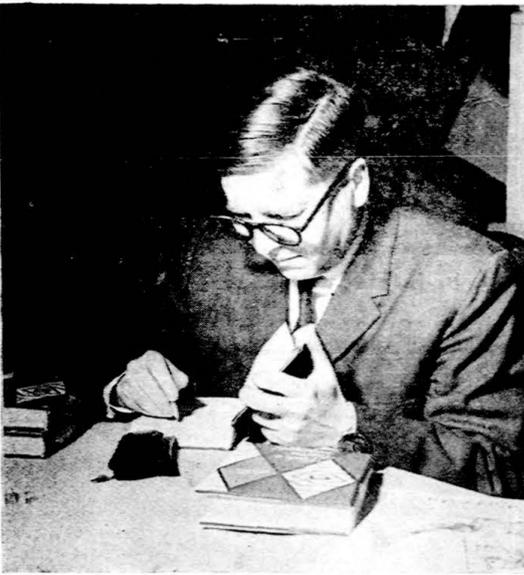
Lapkričio 24—26 dienomis or-
ganizuojamas Chicagoje antra-
sis Lietuvių Kultūros Kongre-
sas turėtų būti šiemet pati reikš-
mingiausia laisvojo pasaulio lie-
tuvių kultūrinio gajumo de-
monstracija, išjudinanti retkar-
čiais pradėdantį snūduoti
mūsų kultūrinį gyvenimą. Metų
pradžioje pačioje visuomenėje
buvo jaučiama lyg ir apatija
kongresiniam reikalui, lyg ir
nesidomėjimas juo. Vėliau spau-
doje ir šiaip pokalbiuos užvirė
ir dar tebeverda kongresinės
diskusijos, ne vienu atveju nu-
einančios ligi kontraversinių
aštrumų. Visa tai turėdami
prieš akis kreipėmės eile kla-
simų į **dr. Juozą Girnius**, provo-
kuodami jį pasisakyti įvairiųjų
būsimo Kultūros Kongreso rei-
kalu. **Dr. Juozas Girnius** Pirmajame
Lietuvių Kultūros Kongre-
se buvo vienas iš pagrindinių
paskaitininkų ir visa laiką yra
vienas iš dinamiškiausių lie-
tuvių kultūrinės veiklos puoselė-
tojų bei skatintojų. Todėl Jo
nuomonė ir Jo sugestijos būsi-
mo Kongreso atveju turėtų bū-
ti aktualios visiems. Šiuo neei-
liniu reikalu besidomintiems.

— **Be abeio, Daktare, sekate
netrukus įvyksiančio Lietuvių
Kultūros Kongreso ruošą. Kas
joje Jus džiugina ir kas kelia
rūpesčio?**

— Džiugina pati Kongreso
ruošą, o rūpesčio kelia visa ta
nuotaika, kuria jam ruošiamės.
Iš pradžių buvo daugiau jaučia-
ma apatijos, paskutiniu metu —
erzelio, o lygiai visą laiką vi-
žnas ne mintis, o emocija ir nuo-
taika. Dėl to Sruoga lietuviškai
sielai lieka artimesnis, negu šal-
tas, problematiškas Putinas. Juk,
iš tikrųjų, ir mūsų liau-
dies dainose nerandame jokios
ryškios filosofijos, o beveik vi-
sada tik nuotaika, muzikalumą,
(Nukelta į 3 psl.)

KAS DŽIUGINA IR KAS KELIA RŪPESČIO?

Dr. Juozas Girnius apie antrąjį Lietuvių Kultūros Kongresą

Dr. Juozas Girnius pasirašo autografus knygoje „Tauta ir tau-
tinė ištikimybė“ Beatričės Kerbelienės ruotruka

macija, kuri buvo teikiama vi-
suomenei Kongreso reikalu, liko
labai šykšti ir, svarbiausia,
„komunikatiškai“ blanki. Nors
ir buvo laikas nuo laiko paskel-
biama, jog tai ar tai nutarta
(kokią sekciją sudaryti ar ko-
kį asmenį kam angažuoti), ta-
čiau nebuvo pasisakyta kuriems
uždaviniamis šaukiamas šis Kon-
gresas. Todėl nenuostabu, kad
kol kas jis labiau įžiebė aist-
ras, o ne protus įtempė.

— **Sakykite, koks turėtų bū-
ti šaukiamojamų Lietuvių Kultū-**

ros Kongreso pagrindinis tiks-
las laisvajame pasaulyje?

— Mielas Redaktorau, klausi-
site to, ko arba nėra ne ko
klausti, arba to, ką atsakyti
yra nebe mano galioj ir valioj.
Kongreso pagrindinis tikslas
yra tas pats, kaip ir visų mūsų
lietuviškų pastangų. Visi jį
žinome: lietuviškosios gyvybės
kūrybinis išskleidimas. Todėl,
man atrodo, ir tenka klausti ne
šio Kongreso pagrindinio tiks-
lo, o konkrečius uždavinius. Kam
šis Kongresas konkrečiai ški-
riamas? Tačiau šį klausimą at-
sakyti yra nebe to ar kito at-
skiro asmens, o rengėjų daly-
kas. Prieš daug visokių klausimų
stovime, daug įvairių rūpesčių
turime. Neįmanoma jais visi-
sais Kongresą apkrauti. Norint
iš Kongreso sulaukti konkrečių
rezultatų, reikia jam atrinkti
ir konkrečius uždavinius. Dau-
giausia man rūpesčio ir kelia
kaip tik tai, kad (bent kiek iš
visos Nešiolinės viešumos infor-
macijos atrodė) liekama bend-
rybėse, nes tai ir verčia klaus-
ti, ar pačių žinoma, kam ruo-
šiamasi. Oficialiai skaitėme, kad
kongresas turi du tikslus: 1.
„apžvelgti, kas mūsų kultūrinė
sritis yra padaryta per pra-
ėjusius 15 metų“, ir 2. „nusta-
tyti mūsų kultūrinės politikos
gaires ateičiai“ (Tėviškės Žibu-
riai, 1962. VII. 26). Bet, juk,
tai tokie bendri tikslai, kad jie
lygiai galioja bet kokiam kada
nors šauktam ar nešauksimam
kultūros kongresui. Kol jie
konkrečiau neišplėtojami, jie
drauge viską sako ir nieko ne-
pasako. Tikiu, kad Kongreso
rengėjai tikrumoj nepasitenki-
no bendrybėmis ir nepaliko jo
atsitiktinai, o turi konkrečius
uždavinius. Reikia tai visa vie-
šai paskelbti, kad Kongresui
ruoštųsi visa visuomenė.

— **Akcentavote reikalą nuo
bendrybių žengti į konkrečius
uždavinius. Kas, Jūsų nuomone,
yra labiausiai aktualu šiuo me-
tu konkrečiai išspręsti?**

— Mano nuomone, šiandien
labiausiai aktualu sutelkti vien-
ingam darbui visas gausias
institucijas bei organizacijas,
kurios išsiklaidžiusios atski-
ruose baruose (vienos plūsti,
kiek pajėgia, o kitos, nejudi-
namos, „ilsėtis“). Leiskit bent
 trumpai pasisakyti, ką turiu
mintyje, kad ir pats nelikčiau
ankščiau „vanotose“ bendrybė-

se. Nežiūriu tamsiai ir visuome-
nė: kur ji gyvai šaukiama, ten
ir gyvo atgarsio sulaukiama.
Taip pat nežiūriu tamsiai ir kū-
rybinės iniciatyvos faktinius
nešėjus: nestokojame žmonių,
kurių įvairiose srityse kūrybi-
niai laimėjimai yra savaime lie-
tuviškosios kultūros kūryba. Ta-
čiau, aplamai imant, tamsiai
žiūriu į visas tas institucijas bei
organizacijas, kurios yra pa-
šauktos tarpininkauti tarp vi-
suomenės ir kūrėjų — organi-
zuoti kultūrinį gyvenimą. Pa-
kankamai turime sukūrę bei at-
kūrę įvairių kultūrinių organi-
zacijų. Kiekviena jų pagal sa-
vo specifinius uždavinius lie-
tuviškajame gyvenime yra užėmu-
si atskirą barą. Nevykdydama
savo uždavinį, ta ar kita or-
ganizacija savaime virsta pa-
ralyžuojančiu veiksniu visame
mūsų kultūriniam gyvenime.
„Ilsėjosi“ kurį metų rašytojų
draugija. Gyvai nebesigirdi Dai-
lės instituto. Dailininkų sąjun-
ga taip pat nebedaug jų betel-
kia. Bet ypač nuo seno akį trau-
kia Lituanistikos Institutas,
prieš 11 metų susiorganizavęs
su Prezidentu priešakyje, su
specialybių skyriais, kviečiamais
tikraisiais nariais ir nariais -
korespondentais. Tai svarbių
uždavinių institucija. Ne be pa-
grindo PLB Kultūros Tarybos
pranešimas laikė būtina „sui-
ntensyvinti Lituanistikos Insti-
tuto veiklą“. Oficialaus prane-
šimo mandagią kalbą išvertus
į tiesioginę kalbą, tai reiškė,
jog reikia veiklą pradėti (kol
nieko neveikiama, tik mandagiai
galima kalbėti ir apie veiklos
„suintensyvinimą“). Nėra kam
tokių „besiilsinčių“ organizaci-
jų išjudinti, nes nėra jokio ati-
tinkamo centrinio organo. To-
kiu organu galėjo išgauti LB
suorganizuotais Kultūros Fon-
das. Bet ir su juo veikė ta pa-
ti bėda — lygia teise galima
sakyti, kad ji turime ir kad jo
neturime. Tiek maža jis užsi-
mojęs, kad dėtųjų vilčių veik-
visiškai nepatenkina. Todėl no-
romis nenoromis turėjo atsiras-
ti vėl kitos institucijos imtis tų
uždavinių, kurie nebuvo vykdo-
mi. Ne vienu atveju daugiau
atliko ta ar kita privati inicia-
tyva, negu kai kurios institu-
cijos. Todėl ir laiku pačiu ak-
tualiausiai šiandien uždavinu ne
teorinius klausimus, o praktinį
mūsų susiorganizavimą kultūri-
niams uždaviniamis.

— **Kokį sprendimą numatote
iškelti kultūriniam uždavi-
niams vykdyti susiorganizavimo
klausimu?**

— Nebe šiame pasikalbėjime
vieta šiam klausimui atsakyti.
Trumpai akcentuotiau tris min-
tis. Pirmą, visos turimos orga-
nizacijos privalo ne vegetuoti,
o pasiimtuosius uždavinius
vykdyti, nesileisdamos į poilsį
be darbo. Antra, būtina visų
atskirų organizacijų ar asmenų
iniciatyvą derinti, lenkti ją pla-
tesnės reikšmės uždaviniamis,
telkti į bendrą gyvo mūsų kul-
tūrinio gyvenimo kūrimą. Tre-
čia, nors centralizacija yra bū-
tina, išėitis nėra vienokio ar ki-
tokio biurokratinio centro ili-
zijoje. Kaip jau pats gyvenimas
parodė, kompromisiškai gali bū-
ti susitariama tik dėl pramo-
ginių klausimų, vadovėlių ar dėl
archyvinų reikalų. Jokia kūry-
biškesnė mintis niekada nega-
lės susilaukti visų pritarimo.
Todėl svarbu vienokių ar kito-
kių centrinių institucijų nepa-
versti nei kautynių arenomis
tarp skirtingų žvilgių, nei
„neutralizotais“ archyvais, kur
su skirtingomis išblėsta ir pati
gyvybė. Visur tenka neužmiršti,
kad sudarome „pluralistinę“
(Nukelta į 2 psl.)

Pasaulinio garso meno galerija Washingtone

Turtingos kūrybingų tautų kolekcijos.
Nešiojamos radijėlės duoda paaiškinimus lankytojams

VYTAUTAS ZALATORIUS

Tarp garsiausių meno galeri-
jų pasaulyje — Muencheno,
Luvro Paryžiuje, Britų muzie-
jaus Londone, Romos ir Met-
ropolitano muziejaus New Yor-
ke yra ir Tautinė meno galeri-
ja (National Gallery of Art) Wa-
shingtone. Jos kataloge yra
27,000 objektų. Jų tarpe 800
paveikslų — nuo viduramžių
iki šių dienų. Turtingiausios ko-
lekcijos yra prancūzų ir italų

meno. Jau patys dviejų aukštų
marmuriniai klasikinio stiliaus
galerijos rūmai yra architektū-
ros šedevras. Visos salės taip
suprojektuotos, kad turėtų dau-
giau natūralios šviesos. Jos ne-
didelės, bet bendras galerijų
grindų plotas užima 238,000 kv.
pėdas, neskaitant pagelbinių
patalpų.

Kiek čia turty sukrauta, sun-
lekiacijos yra prancūzų ir italų

brangūs. Va, pvz., šiemet ameri-
kietis D. Magginas nusipirko
Picasso „Harlekino mirtį“ už
ketvirtį milijono dolerių. O toj
galerijoje yra ne tik Picasso, bet
ir Rafaelių, Ticianų, El Greco,
Degasų, Renoirų ir vienintelis
Grunevaldas Amerikoje —
„Mažasis nukryžiuojamas“.

Muziejus valstybinis

Aplamai, modernaus meno čia
nedaug. Gal galerijos vadovybė
— muziejus yra federalinės val-
džios išlaikomas — laukia, kol
Paryžių pasibaigs M. Guazavos
byla. Tas žmogus patraukė teis-
man prancūzų Tautinį moder-
naus meno muziejų, norėdamas,
kad iš to muziejaus būtų pašali-
ninta šešta paveikslų. Tarp jų
trys Picasso. Guazava, pats me-
nininkas, sako, kad tie paveikslai
— grynas žmonių mulkinis-
mas ir joks menas. Šunku bus
teisėjui bylą išspręsti. Meno
geriausias teisėjas yra laikas.
Vienas Messoniero paveikslas,
kuris kadaise kainavo 400,000
dol., neseniai buvo parduotas už
aštuonis dolerius.

Tarp seniausių paveikslų Wa-
shingtono galerijoje yra Itali-
jos tuskaniečių ir umbrų meno
pavyzdžiai iš XIII ir XIV šimt-
mečio. Zymiausias iš jų — Giot-
to „Madona ir kūdikis“. Visi
šie paveikslai piešti ant medini-
nių lentų, padengtų klijų ir
gipso mišiniu, vadinamu gesu.

Esteban Murillo

Mergaitė ir jos šeimininkė

(Tautinė Meno Galerija Washingtone)

(Nukelta į 2 psl.)

LAIKE IR GYVENIME

Tuštieji sovietiškos filosofijos laukai

Vienas iš įtakingiausių vokiečių katalikų kultūros žurnalo "Hochland" šių metų rugpjūčio mėn. numeryje skelbia Rudolf Ernst Skonietzki straipsnį "Die leeren Felder der Sowjetphilosophie", kuriame autorius pasisako dėl Arnoldo Buchholz knygos "Der Kampf um die bessere Welt", išveigiančioje pačiame dialektiniame materializme išsivystymą, kuris sugriauna patį materialistinį dogmatizmą, ir duoda vilties, suradus bendrus dvasinius pagrindus, suėiti vakarų filosofijai į diskusijas su komunistine.

Iki šiol sovietų filosofija buvo grynai partijos ideologija, be jokios gamtos filosofijos, antropologijos ar natūralios teologijos. Tačiau Buchholz įžūri lūžį tokiame Bochenski pareiškime 1959 metais: "Yra tikra kad filosofija Sovietų Sąjungoje jau 12 metų vystosi ryškiai kvantitatyviai ir kvaliatyviai. Šiandien joje yra nagrinėjama didelis skaičius problemų, kurios taipgi interesuoja ir Vakarų filosofiją. Laikas, kada visa sovietiškoji filosofija turėjo būti atmesta kaip nesąmonė, praėjo". Iš to Buchholz ir sprendžia, kad sovietų filosofija pagaliau atkreipė dėmesį į "tuščius laukus" — žmogų. Skonietzki sutinka, kad diskusijos tarp Rytų ir Vakarų filosofijos įmanomos, tačiau jis netiki, kad toks liberalėjimas reikštų jau paties dialektinio materializmo susinaikinimą. Skonietzki keliais pavyzdžiais parodo, kad už kelių tariamai naujų reiškinijų slypi tas pats senasis dogmatizmas. Štai pedagogikoj W. P. Tugarinow savo veikle "Kultūros ir gyvenimo vertybės" rašo: "Yra savito dvasinio pobūdžio laisvųjų žodžių laisvė, įsitikinimų. Galvoti, ką tik nori, jokia valdžia negali uždrausti". Tačiau truputį vėliau išlenda yla iš maišo, nes sakoma, jog žmogus turi pirma būti paruošiamas to-

liai laisvei; jis turi sukurti save per darbą, reiškia komunizma. Taip ir visi kiti pasikeitimai, kaip Stalino kulto panaikinimas, nėra komunistui lūžis su ideologija ar tikra reforma, bet tik vyksmas visiškai dialektikos rėmuose. Skonietzki atkemiausią sritį atrasti pasikeitimus komunizme, nes pagaliau komunistų filosofija yra tik partijos dogmatika. Jis mano, kad tie "tušti laukai" reiškia žmogaus gyvenimo problemas, iš tradicijos pas rusus atsispindi jų literatūroje. Tačiau; ar ten klausiami ir ieškoma prasmės? Komunistinės pasaulėžiūros pagrinde yra pažiūra, kad galutinė išvadoj visata yra beprasme. Bet komunistas yra per daug užsiėmęs naujojo žmogaus kūrimu, kad jaudintųsi dėl to.

Taigi lieka problema, kaip įvesti komunistų filosofiją į vakarams svarbias problemas. Šiuolaiki trys keliai. Pirmas kelias būtų atrasti prieštaravimus sistemoj, materijos supratime. Jeigu materija, kaip komunistų filosofija taip pat tvirtina ir svarsto sąmonės, gyvybės apraiškas, tačiau daro esmėje skirtingus judėjimus, tada tie reiškiniai galutinėj išvadoj kyla iš ko nors absoliutaus, O kur jau kalbama apie absoliučią materiją, neturinčią konkrečių uždavinių, ten nebėtolai jau ir metafiziški mąstymai. Jeigu jų vengiama, tai tuo įrodoma, kad dialektinis materializmas nėra atviras, bet jau su aprioriniais nusistatymais, tuo pačiu nebe objektyvus ir tikslus mokslas.

Antras kelias būtų iškelti kitus materializmo sunkumus, pvz. dvigubą tiesą. Vienoj pusėj tiesa komunizme yra tikrovės atvaizdavimas, kitoj pusėj tai, ko reikalauja klasė. Trečias būdas mėginti sovietams parodyti žinomoj ribas, kad jie kaip Wittgenstein žinotų: "Mes jaučiame, kad net ir tada, kai ir visi įmanomi mokslieški klausimai bus atsakyti, mūsų gyvenimo problemos vis dėlto bus dar visai nepalietos, tik savaime neliks tada jokio klausimo. Ir tai kaip tik bus atsakymas".

Jeigu sovietų filosofija susidomėtų žmogaus būties problemomis ir žmogumi, kaip individualia asmenybe, tik tada tikrai įvyktų perversmas. Iš lenkų pusės Schaff (Apie gyvenimo prasmę, 1961) ir Ossowski (Klausių struktūra socialinė sąmonė, 1957) tikrai paliėčia individualumą, tačiau Skonietzki mano, kad pas juos reiškiiasi daugiau tik laisvos lenkiškos dvasios likutis, negu naujas vėjas komunizme. Skonietzki negalvoja, kad rusai atsisakys dogmatinio materializmo, kuris yra didžiausias laisvės dvasios priešas. Todėl klausimas nėra tik, kaip harmonizuoti rytų ir vakarų filosofijas, bet labiau, kaip išnaudoti vakarų filosofijai diskusijų galimybes ir turėti įtakos į tolimesnį komunizmo išsivystymą. R. Sl.

— Kas iš savęs skleidžia link smą ir laimingą nuotaiką, iš to tryška sveikatos srovė. Nelinks mas žmogus yra ligotas. Nusiminimas apkartina visą gyvenimą, apjuodina jo grožį ir be laiko žmogų pasendina.

O. Swett Marden

Madona (Bizantinis mokykla apie 1200 m. Paveikslas yra Tautinėje Meno Galerijoje Washingtone).

Teologai apie mokslininkus

Naujos knygos "Science and Religion" proga

JUOZAS PRUNSKIS

— Kai mes įsimaštome, kokios reikšmės žmonijai yra religija ir kokios — mokslas, nebūna perdėjimo pasakius, kad ateities istorijos kryptis pareis nuo sprendimo, kurį šie žmonių karta padarys apie santykį tarp mokslo ir religijos, — šitaip apie tą problemą rašė Alfred North Whitehead.

Mokslo ir religijos santykis darosi aktualus mąstančių žmonių tarpe. Džiaugdamiesi, kad popiežius Jonas XXIII sudarė šiltesnę atmosferą bendravimui tarp įvairių tikybų atstovų, mes norėtume šiuo kartu žvelgti, ką šia tema svarsto ir kitų krikščionybės šakų atstovai. Protestantų rašytojas dr. John Clover Monsma yra suredagavęs kolektyvinį veikalą "The Evidence of God in an Expanding Universe". Šioje knygoje 40 įymių Amerikos mokslininkų skelbia savo tikėjimo išpažinimą. Jie net pabrėžia, kad jų krikščioniškasis tikėjimas išplaukė iš jų mokslinių studijų ir jomis buvo praturtintas. Tikimės, jog galėsime kada nors mūsų skaitytojus plačiau apie šį leidinį painformuoti.

23-ją pirmaujančių dvasininkų pareiškimai

Šiuo kartu norime sustoti prie to paties autoriaus suredaguoto kito kolektyvinio veikalo, pasirodžiusio tik šiais metais, — "Science and Religion". Čia 23 pirmaujantieji protestantų, katalikų ir izraelitų dvasininkai duoda savus pareiškimus — kaip mokslas yra paveikęs į tikybinių pažiūras, apskritai, koks yra mokslo ir religijos santykis. Visų jų nuomonė sutampa, kad mokslas yra aukštai vertintinas siekimas ir kad jis sklandžiai derinasi su religija.

Iš šio leidinio sužinome, kad Atominės Energijos centre Oak Ridge, Tennessee vienai papilnėjai priklauso 50 narių, turinčių mokslo daktaro laipsnį, o kaimyninė parapija turi 75 narius

su daktaro laipsniu. Iš jų tenka girdėti balsų: "Mes žinome apie tą beribę jėgą, su kuria mums tenka susidurti, ir apie galimybę ją panaudoti žmonių sunaikinimui ar gerovei".

Atominių mokslo specialistas tapo dvasininku

Galima vadinti mūsų laikams būdingu faktu, kad dr. William G. Pollard, Atominių Studijų instituto direktorius, kitados buvęs agnostikas, dabar tiek susidomėjo religija, kad prieš keletą metų tapo kunigu ir dabar vadovauja misijai, veikiančiai prie Šv. Stepono bažnyčios Oak Ridge. Jis yra tarp pirmaujančių mokslininkų ir yra

kviečiamas su paskaitomis į tarptautinius mokslininkų suvažiavimus. Kalbėdamas apie visatos kilmę, jis iškelia religinę mintį. Jo padejėjas dr. Ralph T. Overman yra taipgi bažnyčios tarnyboje.

Tie faktai vertia pakartoti mokslininko lordo Kelvin žodžius:

— Jeigu tik pakankamai stipriai galvosi, būsi mokslo priverstas tikėti į Dievą.

Aukščiaui minėtame kolektyviniame veikle dalyvauja katalikų kun. prof. dr. Alfred F. Horrigan cituoja buvusio Atominės Energijos komisijos nario Thomas E. Murray mintį, kad Dievas nebuvo ta blogoji dvasia, kuri slaptose atomo dalyse patalpino blogas jėgas. Jo tvirtinai buvo geri. Tik žmogus jas panaudoja geram ar blogam. Mokslininkai atidarė atradimų duris, už kurių rado Dievo tvartinį didingumą ir grožį.

Mokslo tyrimai ir religinė vija Prof. Horrigan savo pastabas baigia mintimi:

— Tirdami erdvę, kuo mūsų šimtmetis yra užsiėmęs, ir siekdami taikos svajonių žemėje, mes desperatiškai esame reikalingi vizijos visos tos tikrovės,

galutinių tikslų ir artimųjų priemonių, ką galima turėti tik harmoningai jungiant visą tiesą — dievišką ir žmogišką.

Kitas tame junginiame veikale dalyvauja katalikų kunigas prof. dr. Bernard Bonansea pabrėžia, kad nėra pagrindo ne-

TERRA
Porcelanas, kristalas, stalo sidabras, brangenybė, etc.
3237 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. 434-4660

Attention, Property Owners!
WE STOP ICE
from DAMAGING
GUTTERS and DOWNSPOUTS
ELECTRIC HEATING CABLES
...installed in gutters and downspouts. Eliminates costly repairs and icing of porches and stairs. Low installation cost. Only pennies a day for operating costs.
Install Now — Before Cold Weather Starts!
SHAM ROCK ELECTRIC CO.
1702 West Foster Ave.
Free Estimates — LO. 1-8888
Licensed and Bonded

Elderly People
CONVALESCENTS FIND the Sun and warm Climate conducive to Excellent Health. We offer men and women 24 hours Registered Nursing Service, Special Diets — Home Style Cooking. Rates by week, month or year.
For admission or information Write or Call
Indian River Rest & Convalescent Home
1914 — 21 St.
Vero Beach, Florida
Phone JO 2-2864

FOSTER HOMES WANTED
For children ages 3 to 17. Served by state child care agency. Children are from broken homes and require special understanding and help.
Families interested are urged to contact agency for information. Board, clothing and medical expenses paid. Write or Phone:
HOME FINDING ILLINOIS DIVISION OF CHILDREN
160 North LaSalle St., Room 1500. FI 6-2000 — Ext. 644

Paskolos, perkant namus, daromos ilgiam terminams ir žemais nuosimčiais mėnesiniais išsiskėjimais.
Dėl informacijų, kreipkitės į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

HERE'S A HOT TIP
FOR INVESTORS WHO HAVE HAD THEIR SHARE OF UPS AND DOWNS.
OPEN A SAVINGS ACCOUNT NOW
GUARANTEE SAVINGS & LOAN ASSOC.
4 3/4% HIGH YIELD
• NO DANGER OF MARKET FLUCTUATION
• AVAILABILITY
• INSURED SAFETY
• FREE POSTAGE BOTH WAYS
CURRENT ANNUAL DIVIDEND PAYABLE QUARTERLY
• FREE "GIFT FOR THRIFT" (A CHOICE OF NOVELTY SOUVENIR)
• WRITE FOR DESCRIPTIVE LITERATURE
GUARANTEE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
VISALIA, CALIFORNIA • 908 PINE STREET VISALIA, CALIFORNIA
I ENCLOSE CHECK FOR \$5. PLEASE SEND PASSBOOK. PLEASE SEND LITERATURE INFORMATION ON GUARANTEE SAVINGS & LOAN ASSOC. N H
NAME _____
ADDRESS _____
CITY _____ STATE _____

FOR RETIREMENT INVESTMENT
Beautiful - Scenic
DIAMOND ACRES, INC.
Proudly presents. Lots of value in their beautiful Retirement Homesites.
LOTS FROM \$1,500 up
Scenic retirement and recreational development surrounded on three sides by Lake Bull Shoals, heart of the Ozarks. Lots are available in a variety of sizes. Low cost, easy terms. Building costs are low. Located 20 miles north of Harrison, Ark., with its hospital and medical facilities, shopping center, schools, churches and commercial airport. Also 2,600 ft. airstrip on premises. Year round fishing, good hunting, Deer, Quail, Small Game.
Bass Fishing Capital of U.S.A. We are building Johns-Manville Guild Way Homes.
They are 100% electric. Include Washer and Dryer—No Down Payment
(The above homes can be 100% financed.)
Write for FREE COLORFUL BROCHURES
DIAMOND ACRES, INC.
Dept. C P
Leadhill, Arkansas

3%
ANT BONUS ŠAŠKAITŲ
ir
APDRAUSTA
Didesnis uždėtis už santaupas, parentas 48 metų patyrimu ir JAV valdžios agentūros apdrauda.
MIDLAND SAVINGS
4040 Archer Ave. • Chicago 32

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION
(Licensed by NESHPOSILTORG)
Paskubina jūsų stuntinius jūsų draugams ir giminėms ir bet kurią SSSR dalį.
Siuntiniai APDRAUSTI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS —
— GAVEJAS NIEKO NEMOKA —
Visuose mūsų skyriuose Jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutaupsite, negu pirkdami kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų, tinkamų siuntiniams, pigiau negu bet kur kitur.
Dėl nemokamų kainoraščių ir papildomų informacijų rašykite arba aplankykite mūsų jums artimiausį skyrių:
NEW YORK 3, N. Y. 39 Second Avenue Tel. CH 3-2583
NEW YORK 11, N. Y. 135 W. 14th St. Tel. AL 4-5456
BROOKLYN 11, N. Y. 370 Union Avenue Tel. EV 4-4952
BUFFALO 8, N. Y. 332 Fillmore Ave. Tel. TL 6-2674
BROOKLYN 7, N. Y. 600 Sutter Ave. Tel. DI 5-8808
Woodhaven 21, N. Y. 84-17 Jamaica Ave. Tel. VI 3-1477
PASSAIC, New Jersey 176 Market St. Tel. GR 2-6387
PATERSON 1, N. J. 99 Main Street Tel. MU 4-4619
*VINELAND, N. J. W. Landis Av. (Greek Orthodox Cl. Bldg.)
LAKEWOOD, N. J. 126 4th Street Tel. FO 3-8569
NEWARK 3, N. J. 428 Springfield Ave. Tel. BI 3-1797
RVINGTON 11, N. J. 762 Springfield Ave. Tel. ES 2-4685
HARTFORD, Conn. 132 Franklin Ave. Tel. CH 6-4724
NEW HAVEN, Conn. 509 Congress Ave. Tel. LO 2-1446
PHILADELPHIA 23, Pa. 525 W. Girard Ave. Tel. PO 5-5892
PITTSBURGH 3, Pa. 1015 East Carson St. Tel. HU 1-2750
CLEVELAND 13, Ohio 904 Literary Road Tel. TO 1-1068
Youngstown, Ohio 21 Fifth Ave. Tel. 0FFO-E IN
WORCESTER, Mass. 174 Millbury St. Tel. SW 8-2868
GRAND RAPIDS, Mich. 606 Bridge St. N.W. Tel. GL 8-2256
DETROIT, Michigan 7300 Michigan Ave. Tel. VI 1-5355
HAMTRAMCK, Mich. 11333 Jos. Campau Tel. TO 7-1575
CHICAGO 2, ILL. 2222 W. Chicago Ave. Tel. BR 8-6968
CHICAGO 8, ILL. 3212 S. Halsted St. Tel. WA 5-2737
Los Angeles 22, Cal. 960 S. Atlantic Blvd Tel. AN 1-2994
SAN FRANCISCO Cal. 2076 Sutter Street Tel. FI 6-1571
WATERBURY, Conn. 6 John Street Tel. PI 6-6766
ATHOL, Mass. 61 Mt. Pleasant St. Tel. CH 9-6245
BOSTON 18, Mass. 271 Shawmut Ave. Tel. LI 2-1767
• Vineland skyrius atidarytas penktad., šeštad. ir sekmadieniais

IR ATSKRIDO "TRYS SAKALAI"

Šis bei tas apie naują knygą jaunimui

NIJOLĖ JANKUTĖ

Iš visų knygų rūšių, gal būt, sunkiausia parašyti knygą vaikams. Suidominti mažąjį skaitytoją reikia, iš tikrųjų, būti žodžio, veiksmo ir fabulos meistru. Vaikų literatūra reikalauja iš autoriaus visko, ką jis tik gali duoti, nes vaikas yra negailestingas ir labai akylus kritikas. Jis nepaperkamas įmantriu stiliumi, žodžių gausybe, ar neribota fantazija. Vaikas — nuostabiai logiškas, ir autorius tikrai turi pasitempti, kad "neprašautų pro šalį" tiek veiksmo eigoje, tiek fantazijoje, tiek veikėjų charakteristikoj.

Nepasotintas badas

Gal būt, dėl šitų priežasčių turime taip mažą lietuviškų knygų vaikams, o kiekviena naujai pasirodžiusi, sutinkama su dideliu tėvų džiaugsmu ir... jam proporcinga kritika. Nauja knyga vaikams! Gerai, silpnai parašyta? Ar įdomi? Ar iliustruota? Ar tvirti viršeliai? Ar verta pirkt mažiesiems? Tai savaime kyla klausimai lietuvišką žodį branginančių tėvų galvose, matant naują leidinį ant spaudos platintojo stalo.

Tie patys klausimai, tos pačios mintys kyla atverčiant ir dailių Alf. Vambuto "Trijų sakalų" viršelį. Knyga premijuota Lietuvių Mokytojų Sąjungos Amerikoje 1957 metais. Kodėl ji išleista tik po penkerių metų, nesuprantama. Nors kasdien šaukiame, kad nėra lietuviškų knygų jaunimui, tačiau, kai tokia atsiranda, praeina metų eilė, iki rankraštis (net ir premijuotas) išvysta spaustuvę. Nejaugi, kad knyga būtų skaitytina, ją reikia pirma susendinti, kaip šveicarišką sūrį?

"Tris sakalus" perskaičius, neatrodo, kad ši knyga bus toji plyta, su kuria būtų galima užmūryti skaitinių lietuviškam jaunimui spragą. Autoriaus pastangos, tiesa, nuosirdžios, didelės ir sveikintinos. Tačiau jų vaisius vidutinis.

Gal būtų užtekę tik pirmosios dalies?

"Tris sakalai" apibūdinti kaip pasakos ir padavimai, viso 15 kūrinių. Knyga turi dvi dalis. Pirmoji — trumputės pasakėlės vaikams, maždaug nuo 4 iki 7 metų. Antroji — pasiskaitymai vyresniems knygos mėgėjams, gal iki 12 metų. Abi dalys yra taip ryškiai apribotos skaitytojų amžiumi ir labai nevienoda autoriaus, kaip pasakotojo, sėkme, kad, knygą perskaičius, tuojau pat norisi ją fiziškai perpus padalinti. Pirmąją pusę, šiek tiek pataisius ir papuošus gausesnėmis

ilustracijomis, iršt į kietus viršelius ir padovanot mažiesiems lietuviukams. Liečiant antrąją pusę, reikia pasakyti, kad jos galėjo ir visai nebūti...

Storiybės ir silpnybės

I-ji "Trijų sakalų" dalis, be kelių išimčių, autoriui gerai pavyko. Ji gana sklandžiai ir įdomiai seka pasakėles patiems mažiesiems, žodžiu piešdamas spalvingus vaizdus, keistus nuotykius ir simpatiškus to mažiuko pasaulio herojus.

Šioje dalyje autoriaus stiprybė — pasakos eiga. Užumaz-

Knygos viršelis, pieštas V. Stančikaitės.

gos logiškos, greit skubančios į veiksmo centrą. Nuotykių įtampą išlaikoma, ir atomazga natūrali. Kalbant apie silpnības, tiktai irgi šį ta pasakyti. Jų pačios ryškiausios, labiausiai pasakėlės vertė mažiančios ir skaitytojui atgrasios, yra pertempta fantazija, žiaurumai ir moralizavimas.

Pasakos mažam vaikui turėtų išlaikyti kuo tampriusią ryšį su kasdiniene realybe. Tik suaugusiajam realybė tampa monotoniška, kasdienos rutina įkyri. Todėl jis trokšta atsigaut fantazijoje. Tuo tarpu vaikui tas mums nusibodęs pasaulis dar tebėra užtekinai fantastiškas. Todėl raganos, pikti mišninai, našlaičių žudymai, buriančios pamotės tik sujaukia bręstančiame prote pamažėli rikiuojamas sąvokas ir logiškas išvadas.

Nuo moralizavimo autoriui sunku atsipalaiduoti. Kiekviena pasakėlė, per daug ryškiai pamokslaudama, praranda savo įdomumą. Ypač metasi akin bereikalingi poros sakinių lyg epilogai, lyg moralai kiekvieno kūrinių pabaigoje. Kartais atrodo, kad net visa istorijėlė parašyta tik tam, kad autorius galėtų pridėti tą paskutinį pagraudinimą mažajam skaitytojui: ne-

čiulpk piršto, neik iš kiemo, neskrisk gyvulių!

Geriausios pavykusios pasakėlės pirmoje dalyje yra, tur būt, "Steaklingoji žvaigždė", "Gudrusis Petrukas" ir "Aukšinis vainikas". Šiais kūriniiais autorius įrodo, kad jis gali apsieiti be pamokslininkavimo ir dirbtinum.

Gasdinanti antroji dalis

Antroji "Trijų sakalų" dalis pateikia penketą ilgesnių kūrinių, iš kurių skaitymo verti tik du: "Dvi našlaitės ir meškinai — jaunuoliai" ir "Žvakidė". Jie abu yra jau tikros sklandžiai pasektos pasakos su visais pasakiškais atributais ir įprastine lietuviškos pasakos eiga. Čia sutinkami pakerėti karalaičiai ir karalaitės, burtai, raganos ir žmogaus balsu kalbą gyvuliai yra savo vietoje. Abi pasakos turi gyvą formą. Pasakojimo būdas intriguojantis, įtemptas ir džiuginantis savo pabaiga. Jos bus malonu skaityti ir paaugliams ir jų tėvams.

Likusioji pasaką ir du padavimai yra labai silpni. Juos pradžio begalinis išėjimas, kuriame ir skaitytojo dėmesys lyg mariose paskęsta. Nežiūrint didelių autoriaus norų sužavėti jaunuolį didinga Lietuvos senovė, šitie padavimai ji tik prislėgs nežmoniškai tų, garbingais skaitomų, karžygių žiaurumais, kerštamais ir dirbtinių įvykių aprašymu. Nors niekas negali ginčyti, kad senovė buvo laisva nuo žmogiškų silpnųjų, kurios nesvetimos ir šiems laikams, tačiau, norint jaunuolį supažindinti su jo protėvių, reikėtų literatūriškai sklandesnio padavimų sukirpi-

Bendradarbiai lanko "Draugą" Nijolė Jankutė-Užabalienė su dukrele Dovile.

mo, paprėžiant, bet ne įkyriai, humaniškas lietuvių savybes (vaisingumą, teisingumą, dorumą, etc.), o ne tik kovas ir galvų kapojimą. Taip pat autorius kai kur prasišlenkia su mūsų tautosakoj įsisenėjusia tradicija, kai moterys užburiamos ir paverčiamos tik į moteriškos lyties gyvulius, vyrai — į vyriškos. Knygos autorius paverčia tris kunigaikštystes sakalais ir net eržalais!!!

Stilius ir meškos patarnavimas

Aplamai, autoriaus stilius nerperblogiausias, ypač pirmoje dalyje. Trumpi sakiniai ir paprasti žodžiai tinka mažam skaitytojui (greičiau dar tik klausytojui). Dialogai geresni

Vida Kristolaitytė Chicago peizažas (aliejus) (Iš jaunųjų dailininkų parodos Čiurlonio galerijoje)

irgi pirmoje dalyje, prijungiant labai gerą miškinio epizodą (Tris sakalai) ir "Žvakidės" pokalbius iš antrosios.

Senoviškų žodžių, papročių ir apėgų paaiškinimai puslapių apacioj naudingi, nors kartais per daug išstėti ir nepasitarnauja vidinei knygos išvaizdai, taip kaip ir neretos korektūros bei gramatikos klaidos. Tačiau didžiausią "meškos patarnavimą" visai knygai daro labai nepoetiška "poezija", kurios tai posmelio, tai kelių neišvengia beveik visi kūrinių. Skaitant, dažnai atrodo, kad autorius staiga nebežino, ką toliau daryt su veikėju ir, lyg tam pasimetimui užtušuoti, įsako vargšeliui dainuot. O ta dainelė silpna ir rimu, ir ritmu, ir kirčiavimu; kartais net juokinga ten, kur tikimasi rimties ir orumo. Pavyzdžiui, dainiems, skatinąs jaunimą garbingiems žygiams, kankliuoja šitokią "polkutę".

Čiukum bukam džiau džiau /džiau, Miklūs mūs berneliai, Gauskit kanklės dar garsiau Po mano piršteliais.

Paskutinis klausimas

"Tris sakalai" iliustruoti dailininkės Vlados Stančikaitės. Nors ji puiki jaunimo knygų iliustratorė, bet šiame leidinyje šykštoka ir kiekviete ir šiek tiek kokybe.

Kodėl po lietuviško titulinio "Trijų sakalų" lapo pridėtas dar vienas anglų kalba, neaišku. Bet jeigu jis būtinas, tai negali turėti tokių akis baltosakoj įsisenėjusia tradicija, kai moterys užburiamos ir paverčiamos tik į moteriškos lyties gyvulius, vyrai — į vyriškos. Knygos autorius paverčia tris kunigaikštystes sakalais ir net eržalais!!!

MOVING
R. ŠERENAS perkrausto bidus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miesto leidimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67 Pl. WA 5-8063

10%, 20%, 30% pigiau mokėsite apdrauda nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Chicago 42, Illinois
Tel. GA. 4-8651 • GFL 6-1339

4 1/2% current dividend on investment bonus
5% DIVIDENDU MOKAM PAGAL VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS
Už 4 metus investavimo bonus mokame 4 1/2% dividendus kas pusmetį dar šmokėsimė po 1/2% už kiekvienus metus, 4 metams praėjus.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO 32, ILLINOIS
Valandos: Pirmad., antr., Penktad. ir šeštad. 9 v. r. — 4:30 p. p.
Trečiad. uždaryta; ketvirtad. 9 v. r. — 8 p. p.

tas j anglų kalbą baisiai greičiau, nei žmogus.

Užverčiant šią naują knygą, vis dėlto kyla dar vienas klausimas: ar tikrai šitokios knygos mūsųose jau premijuotinos?

Alf. Vambutas, "Tris sakalai" (Pasakos ir Padavimai). Išleido Lietuviškos Knygos Klubas, 1962.

Menininkai yra žmonės, kurie pralenkia kitus, eina pirmieji ir palieka pėdsakus, bet kai atsi-grįžta, mato, kad jie yra likę vienil., tie didieji, tie nelaimingieji vieniliai.
— Mykolas Angelas

Gardaus maisto siuntiniai į visus kraštus. Pilnai garantuota. Prašykite sąrašų ir kainoraščių
G R A M E R C Y SHIPPING CO.
118 E. 28th Street
New York 16, N. Y.

DABAR JAU GALIMA GAUTI VISŲ MEGIAMŲ UZSALDYTŲ
MRS. SHARKO'S KUGELI
Reikalaukite maisto krautuvėse. Jeigu negausite, telefonuokite — 585-3433.

SKIP'S SELF SERVICE Liquor Store
5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202
OCTOBER — SPALIO 11, 12, 13 D. D.

ST. ANNE FINE CALIFORNIA BRANDY	Fifth \$2.98
STOCK 10 YR. OLD IMPORTED BRANDY	Fifth \$3.79
GOLD DROPS MANDORCREMA IMPORTED DESSERT WINE	Fifth \$1.98
GRAIN ALCOHOL 190 PROOF U. S. P.	Fifth \$4.89
MOHAWK 100 Proof GRAIN ALCOHOL	Fifth \$3.29
KENTUCKY STRAIGHT BOURBON WHISKEY 10 YEARS 86 Proof	Fifth \$3.79
POPULAR BRAND OF ASSORTED CORDIALS Creme de Menthe, Blackberry Liqueur, Creme de Cacao, Apricot, Peach, Peppermint Schnapps, and others	Fifth \$3.98
DU BOUCHETT VERMOUTH Dry or Sweet	Fifth .89c
IMPORTED HOUSE OF PEERS SCOTCH Whisky	Fifth \$3.59
YUSAY PILSEN BEER Case of 12—12 oz. Throw Away Bottles	\$1.39

Kas tik turi gerą skonį, Viską perka pas Lieponį!
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
TURI DVI KRAUTUVES CHICAGOJE:
BRIDGEPORTE, 3207 S. Halsted St., Victory 2-4226
Vedėjas E. RUDAITIS
FURNITURE CENTER, INC.
MARQUETTE PK., 6211 S. Western, P. Resp. 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS
Pirmad. ir ketvirt. nuo 9 iki 9:30; kitom dienom nuo 9 iki 6 v. v.
Penktadienio vakare iki 9:30 valandos vakaro atidaryta tik 6211 South Western Ave. krautuvė

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
DOVANAS KALEDOMS savo artimiesiems SIŪSKITE JAU DABAR ir tik per **CENTRAL PARCEL SERVICE**
kurio pagrindinė įstaiga yra **220 South State Street** Telefonas WA 2-9654,
gi B. Vitkaus vedamą skyrių rasite **2618 West 63rd Street** Telefonas WA 5-2466

Maisto produktų siuntiniai, akordeonai ir siuvalmosios mašinos dabar pristatomai 4-5 savaitėjų laikotarpyje.
Turime ypatingai gausų pasirinkimą prekių siuntiniams sudaryti. Apsilankykite pas mus ir vietoje įsitikinkite.
GARANTUOTA SIUNTINIŲ PRISTATYMA FRUMPLIAUSIU LAIKU ATIEKAME JAU NET 16 METU.

4 1/2% current dividend on investment bonus
5% DIVIDENDU MOKAM PAGAL VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS
Už 4 metus investavimo bonus mokame 4 1/2% dividendus kas pusmetį dar šmokėsimė po 1/2% už kiekvienus metus, 4 metams praėjus.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO 32, ILLINOIS
Valandos: Pirmad., antr., Penktad. ir šeštad. 9 v. r. — 4:30 p. p.
Trečiad. uždaryta; ketvirtad. 9 v. r. — 8 p. p.

SAVINGS IN BY THE 15th EARN FROM THE 1st
4 1/2% ON INVESTMENT ACCOUNTS
• Mokame pašto išlaidas už santaupų atsiuntimą
• Mokame pinigų perkėlimo išlaidas
• DUODAME PASKOLAS NAMAMS PIRKTI ARBA TAISYTI • LENGVI ISSIMOKĖJIMAI
ALBERT J. AUKERS, prezidentas
VALANDOS: Pirmad. nuo 9 iki 4; antrad. nuo 9 iki 4; trečiadienais uždaryta. Ketvirtad. nuo 9 iki 8; penktad. nuo 9 iki 6; šeštad. nuo 9 iki 1.
District Savings ASSETS OVER \$22,000,000 ESTABLISHED 1897
3430 SOUTH HALSTED STREET • CHICAGO 8 • PHONE 254-0104

VAN CLIBURN VARŽYBŲ LAIMĖTOJAS - AMERIKIETIS

(Van Cliburn tarptautinių varžybų Fort Worth reportažo pabaiga)

Didėjant premijų finansams ir atsižvelgiant į 16 tautų 46 pianistų aukštą muzikinį subrendimą, varžybų teisėjai paliko finale grumtis ne numatytiems 6 pianistams, bet 9. Vietoj 2 koncertų, su orkestru ir apmokamais \$5.00 bilietais publikai, paskirta trys: ketvirtadienį, penktadienį ir šeštadienį. Pirmos premijos laimėtoja rečitalis sekmadienį. Savaitę prieš bilietai išparduoti. (Salėje apie 1.500 vietų.)

Mama, tau nereikės dirbti

Penktadienio varžybose didžiausio teisėjų ir publikos dėmesio sulaukia 23 metų šveiciplaukis amerikietis **Ralph Votapek** iš Milwaukee. Jo skambinimo pagauta publika atsistojusi penkias minutes valiavo ir plojo. Rusų pirmūnai atrodė kiek pavargę, lyginant su jų pasirodymo pirmosiomis minutėmis. Pasibaigus šeštadienį finalistų koncertams, publika iki 12 val. nakties laukė teisėjų sprendimo, kas laimės pirmąją \$10,000.00 premiją. Pagaliau pašauktiems scenon varžybininkams pranešama, kad tuo laiminguoju yra **Ralph Votapek**. Kai reporteriai kiekvienas nori pirmasis pagauti jo žodžius, foto, ir televizijos kameros sukasi į jį. Votapek prasiskina pro juos kelią į artimiausią telefoną ir netrukus grįžęs pareiškia:

— Pasakiau mamai, kad laimėjau! O norėjau pasakyti: mama, jau nereikės tau daugiau dirbti!

Jis geriau skambino, nei aš

Kaip priedą prie pirmos premijos, Votapek laimėjo koncertų kelionę po Europą. Toliau suis Rytus, daugybę pasiūlymų

Amerikoje ir dar specialią \$600.00 premiją už kamerinę muziką. Jaunasis Votapek yra baigęs 1960 m. Northwestern univ. ir 1961 m. Manhattan School of Music. Pirmą kartą koncertavo viešumoje, būdamas 15 metų. 1959 m. debiutavo Town Hall New York'e ir davė rečitalius Chicagoje, Bostone ir kitur. Dabartinė jo mokytoja yra garsioji Madam Rosina Lhevinne, kuri buvo ir Van Cliburn mokytoja, gyvenanti New York'e.

Sių varžybų kitas premijas laimėjo rusas Petrov \$5,000.00, Voskresenski — \$2,500.00, pran cūzė Ousset — \$1,000.00, smulkesnes premijas amerikietė Nealey, amerikietis Fennimore, japonas Hironaka ir portugalas Varella - Cid.

Tikėjęs pirmos premijos rusas Petrov, išklausęs Votapek skambinimo, pareiškė:

— Jis tikrai geriau paskambino, nei aš!

Visi dalyviai jaučiasi daug laimėję

Votapeko sekmadienio paskutinis varžybų piano rečitalis buvo tikras ir pelnytas jauno pianisto triumfas. Po širdingo paskutinio atsisveikinimo — visų pianistų, rengėjų ir mecenatų pobūvio — kiekvienas skrido į savo kraštą. Nelaimėjusieji piniginių premijų, grįžo, parsiveždami didelį paskatinimą ir įkvėpimą siekti muzikos Parnaso viršūnių, didelę laimę pažinti savo amžininkų pasiektus laimėjimus, juos pačius ir jų tautas ir tarptautinius draugiškumo jausmus, nukreiptus į kūrybą. Jaunųjų pianistų susidraugavimą puikiai režisavo sveltin-

Ralph Votapek, amerikietis, tarp tautinėse jaunų pianistų varžybose laimėjęs pirmąją vietą.

gieji Fort Worth šeiminkai, varžybų rengėjai ir muzikos mecenatai. Atminimui kiekvienam varžybininkui buvo įteikta "Honorary Citizen" įvardintas pažymėjimas su miesto majoro parašu ir didelis "extraordinario artisto" diplomai "su meniškiškai parašyta pianisto pavarde, Van Cliburn bei varžybų teisėjų parašais, liudijančiais, kad tas diplomą duotas už užtarautai puikų pasirodymą festivalyje. Fort Worth korespondentas savo laikraštyje taip atsisveikino svečius pianistus: "Nenorėčiau būti teisėju šios aukštos artistų draugijos. Mes sveikiname juos už jų, kaip žmonių, pavyzdinumą ir už aukščiausią muzikos išpildymą. Jie yra kreditas pačioms varžyboms, savo kraštams ir muzikai. a. b.

CHOLESTEROLIS IR PROTEINIS GUVUMAS

Indianos universiteto profesoriaus dr. R. M. Reitan tyrimai parodė, kad vyresnio kaip 40 m. amžiaus žmonėms sumažinimas cholesterolio kiekio kraujyje padeda išlaikyti protinį guvumą.

TEOLOGAI APIE MOKSLININKUS

(Atkelta iš 4 pusl.)

sutarimui tarp mokslo ir religijos, nes abi sritys siekia tiesos, o tiesa viena. Iš pasaulio buvimo jis išveda Amžinosios Priežasties buvimą. Medžiaga nėra pakankama priežastimi pasaulio buvimui išaiškinti. Kaip dešimt tūkstančių idiotų sudėtų į krūvą, nesudarys nė vieno protingo žmogaus, taip aprėpiant kad ir kažin kiek medžiagos, neturincios iš savęs egzistencijos pagrindo, nebus galima išaiškinti pasaulio atsiradimo priežasties.

Vandenilio bombos šešelyje

Gilus atominio mokslo atstovas, tapęs plačiai žinomu filosofu ir teologu, dr. Eric Charles Rust skelbia:

— Grasinantis vandenilio bombos šešėlis primena, kad vien mokslinių laimėjimų neužtenka. Žmogui reikia Dievo..

Jis tik apgailestauja, kad mokslas — tas nuostabus irankis žmogaus rankose — yra naudojamas žmogaus, o ne Dievo garbei. Anot jo:

— Modernus mokslas su visais jo laimėjimais yra būtinybė pasauliui, bet taipgi yra būtinybė ir religijai. Mokslas be Dievo gali būti mūsų nelaimė, bent jau tikrai — ne išganymas.

Jis pažymi, kad modernieji laikai yra reikalingi "aukštos Christologijos" arba, šv. Augustino žodžiais betariant, įsitikinimo, kad "atrasti Kristų, tai atrasti visų dalykų prasmę". Ir tas mokslininkas savo pareiškimu pabaigoje pabrėžia:

— Mokslas mums atneša gamtos mechanizmų supratimą, bet tikėjimas atskleidžia už to mechanizmo Dvasią, be kurios

gamta prarastų prasmę. Mūsų uždavinys yra — vėl atrasti tą tikėjimą, ar žūti. Be Kristaus mūsų mokslo žinios atsigrę prieš mus, mūsų sunaikinimui. Mokslas parūpina priemones, bet ne tikslus, ir jeigu mes tų tikrųjų tikslų nesurasime, priemonės gali būti atsuktos prieš mus ir mus sunaikins. Tikrieji tikslai glūdi Dievo nubrėžtuose keliuose, kaip juos apreiškė Kristus. Pavesti save Jam — tai tikrai egzistuoti, tai suvokti, kaip naudoti mūsų mokslo žinią, tai gamtą kontroliuoti Dievo garbei.

VOSYLIUS FOOD MART

2433 W. 69th St., Tel. PR 6-2113

Gamina ir parduoda lietuviškas rūkytas dešras, skilandžius, įvairią rūkytą ir šviežią mėšą. Liet. sūriai, saldainiai, medus, delikatai, grocery prekes.

KVALIFIKUOTOS RANKOS ir AKYS

Ne visi vaistai yra pagaminami vaistų gaminių laboratorijose. Daugelį receptų mes turime išpildyti tik iš užrašų. Tokiu atveju tik tikslus pasvėrimas ir išsivėrimas yra labai svarbu. Kal mes išpildome receptą, Jūs galite būti užtikrinti, kad jį tiksliai išpildysime, kaip daktaro užrašyta.

Kasdien išpildydami didelį kiekį receptų, vartojamė šviežius vaistus, kurie veikia pasekmingai. Turime vaistų didelį pasirinkimą ir pačių naujausių ir vėliausių išrašų.

DARGIS DRUG STORE
CHARLES P. DARGIS
Reg. Pharmacist
2425 W. Marquette Road
Chicago 29, Ill.
Tel. HEMlock 4-6050

VALANDOS:
Kasdien 9:30 v. r. iki 9 val. vak.
Šeštad. 9:30 v. r. iki 6 v. v.
Treč. ir sekmad. uždaryta.

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY

Manufacturers
Rankomis išpauštyti paveikėlių rėmai. Pritaikinti paveikėliams, skebėžim rėmai, metalu aplieti rėmai.
2400 S. Oakley Ave., Chicago
Virginia 7-7258-50

PINIGAI SIUNČIAM I LIETUVĄ
oro paštu—bet kokioje sumoje iki \$300 tik už \$1.65

Kadangi senus rūbus ir kailiukus maisto produktus negalima siųsti į Lietuvą, daug kas dabar siūnia tik pinigus—per

Amalgamated Bank

International Dept.
111 SO. DEARBORN ST.
Tel. Franklin 2-4100
Chicago, Ill.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

CAMERAS AND SUPPLIES

MARQUETTE PHOTO SUPPLY
REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEGEJAMS

Daug sutapsysite pirkdami čia įvairių firmų foto aparatus ir jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis Kalėdoms. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atdara pirmad. ir ketvirt. vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street
Chicago 29, Illinois
Tel. PR 6-8998

Pristatome Visokių Rūšių STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMI MEDŽIAGA

CARR MOODY LUMBER CO.
STASYS LITVINAS, Prez.
3039 So. Halsted St.
Tel. Victory 2-1272
Apkainavima ir prekių pristatymą teikiame nemokamai
Raštinė atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniai iki 3 val. v. p.

SEMINARAS KOMUNIZMO KLAUSIMAIS
Bostono kardinolas Cushing pareiškė, kad pavasarį bus Bostone suorganizuotas seminaras apie komunizmą, į kurį bus pakviesta 1,000 vadovaujančių Massachusetts asmenų.

UNIVERSAL SHOE STORE

(Liet. batų krautuvė) Yards 7-0525
(Virš 40 metų Bridgenorte)
Naujausio stiliaus batai visai šeimai
3335 South Halsted Street
Chicago, Illinois
Atdara: kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

SUKAKTUVINIS IŠPARDAVIMAS

Kiekvienas gauna ypatingą šventės dovaną. Dabar yra laikas prisiminti pagėdavimus rudens ir žiemos sezonui Jūsų artimųjų anapus vandenyno:

VILNOS	KARTONAI
VIETINES ir ANGLISKOS	SILKAI
PALTAMS MEDŽIAGOS	STANGRUS IR ISSIUVINĖTAS, NAILONAS
KOSTIUMAMS	CAPRONAS visų spalvų
BOUCLE	AKSOMAS
CHINCHILLA	IMPILAMS MEDŽIAGA
VELOURS	PAKLODEMS
KREPAS	

Mes taip pat turim užuolaidoms, uždangalams ir baldų apmušimams medžiagas

STEIN TEXTILE CO.

616 West Roosevelt Road, Chicago 7, Ill.
TELEFONAS — HARRISON 7-3737

Nemokama vieta mašinoms už kampo į šiaurę Jefferson St., Chernin's aikštėje.

Užuolaidos ir apdengimai baldams siuvami taip pat pagal užsakymą.

JANINA ir KAZYS BALTRAMONAI

atidarė naują restoraną

RŪTA

MARQUETTE PARKE
6812 So. Western, PR 8-3493

Čia gausite lietuviškus valgius, pritaikytus jūsų skoniiui!

KVIEČIA VISUS ATSLANKYTI!
Atdara kasdien nuo 7 val. ryto iki 8 val. vakaro, o sekmadieniai nuo 11 valandos ryto iki 8 valandos vakaro.

STABDŽIŲ TAISYMAS BRAKES RELINED

Nuo '50 iki '58 metų mašinoms kainuoja:

CHEV., FORD, PLYM.	\$14.95
DODGE, PONTIAC, OLDS., STUJ., RAMBLER, BUICK	\$15.95
MERCURY, THUNDERB., HUDSON	\$16.95
CHRYSL., De SOTO, PACKARD	\$18.95
LINCOLN, ROADMASTER, CADILLAC	\$19.95

Zemos kainos ir čia neišvardintoms mašinoms. Pilnas hidraulinės stabdžių sistemos taisymas (cilindrai, vamzdeliai, oro šalinimas ir kt.). Taip pat tepimas, alyvos keitimas, smulkūs mechaniški pataisymai, lyginimas ir dažymas.

Nauja dirbtuvė su moderniausiais įrengimais.

Naudokitės mūsų žemomis kainomis, garantuotu ir sąžiningu darbu.

ČESAS AUTO REBUILDERS

2423 West 59th Street Chicago 29, Illinois
GEvehill 6-7777

NELAUKIT, nes rytoj jau gali būti pervėlu

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilus ar šiaip ką apdrausti, reikalauskite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimė išituks neturėsite jokių nemalonumų.

GENERALINIAI AGENTAI ŠIU kompanijų:
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE COMPANY
AMERICAN BONDING COMPANY
AMERICAN INDEMNITY COMPANY
DUBUQUE FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S FUND INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S INDEMNITY COMPANY
INDUSTRIAL INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
PACIFIC NATIONAL FIRE INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
RELIANCE INSURANCE COMPANY
UNIVERSAL INSURANCE COMPANY
WESTERN FIRE INSURANCE COMPANY
WESTERN CASUALTY & SURETY COMPANY

Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters

O'MALLEY and McKAY, Inc.

222 W. Adams St. Room 800
Telefonas Central 6-5206

NAMAMS PASKOLOS ŽEMIAUSIU NUOŠIMČIU

NERIBOTI FONDAI PASKIRTI NAMŲ IR G. I. (VETERANŲ) PASKOLOMS

- Paskolas duodame lengviausiomis sąlygomis. Mėnesinius mokėjimus pritaikome pagal jūsų išgalas.
- Turtas \$82,000,000.00
- Atsargos Fondas \$7,500,000.00
- Taupykite STANDARD FEDERAL — stipriausioje Chicagos taupymo Bendrovėje, kur jūsų santaupos yra apdraustos—saugios ir neša dividendus.

Dvi automobiliams pastatyti aikštės jūsų patogumui

Pinigai padėti prieš kiekvieną mėn. 16 dienas, neš dividendus nuo pirmos mėnesio dienos

Naujos darbo valandos: Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Antr. ir penkt. nuo 9 val. ryto iki 4 val. popiet. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. Trečadieniais nedirbama.

JUSTIN MACKIEWICH Sr.
Chairman of the Board

JUSTIN MACKIEWICH Jr.
President

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4192 Archer Avenue / Chicago 32, Illinois
Virginia 7-1141

Kultūrinė Kronika

● **Jaunųjų dailininkų paroda** Čiurlionio galerijoje atidaroama šiandien, spalio mėn. 13. Lankymo laikas: savaitės dienomis nuo 6-10 v. v., savaitgaliais nuo 12-10 v. v. Parodoj dalyvauja 15 mūsų jaunųjų dailininkų, kurie visu būriu pirmą kartą parodys savo kūrybą viešai. Galerijoje bus išstatyta 75 darbai. Paroda visuomenės sutinkama, kaip džiugus lietuviškos dailės tęstinumo užtikrinimas laisvajame pasaulyje.

● **Zymiam amerikiečių poezijos žurnalui "Poetry" 50 metų.** Chicagoje leidžiamas mėnesinis poezijos žurnalas "Poetry" šį rudenį švenčia retą, aukštinį jubiliejų. Pirmasis žurnalo numeris pasirodė 1912 metais Harriet Monroe rūpesčiu. Dabar žurnalas yra redaguojamas Henry Rago. "Poetry" yra vienas iš kiliausių šios žiemos leidinių šiame krašte, ilgame savo amžiuje turėjęs nemažą įtakos amerikiečių poezijos raidai. Šiuo metu žurnalo tiražas yra 6,000 egz. Jubiliejinio spalio mėn. numerio atspausdinta 12,000 egz. Sukakčiai atžymėti Kongreso biblioteka Washingtone rengia net trijų dienų (spalio 22-24) poezijos festivalį, o pačioje Chicagoje tarp įvairių jubiliejau minėjimų vakaras lapkričio 16 d. 8 val. 30 min. vak. Studebaker teatre, 410 S. Michigan Ave., kuriame savo kūrybą skaitys vienas iš žymiausių gyvųjų Amerikos poetų Robert Frost.

Konjakas, kaulė ir direktorius

(Atkelta iš 3 psl.)

Vaduoti Sąjungai jis yra paaukojęs 1,000 litų. Be to, išdėstė, jog konfiskuotoji jachta priklauso ne jam, o Karaliaučiaus jachtklubui. Šituo aiškiniu mutinė patikėjo ir jachta nutarė gražinti. Tačiau sargybos viršininkas, laikydamasis konfiskacijos protokolo paties Lienau parodė, tikino, jog kvotos metu Lienau yra pats įrodęs, kad jachta jam yra kainavusi 8,000 R. markių ir yra jo nuosavybė. Šito sargybos viršininko įrodymo užteko. Mutinė, panaikinusi jachtos gražinimo aktą, jachtą pakartotinai vėl konfiskavo. Lienau nesutiko. Jis griežiai paskutinę galią — kreipėsi į Vokietijos konsulatą Lietuvoje — Klaipėdoje. Vokiečių konsulato paveiktas Lietuvos Mokesčių Departamentas neva tai tarpvalstybinių prestatų sąskaiton įsakė jachtą gražinti. Tačiau bauda už slapta įgabentas prekes buvo palikta ir išieškota. Tikriausiai pasakius bauda atskaityta iš Lienau asmeninės kratos metu rastų pinigų. Taigi penkerių metų seimo darbas nuėjo niekais. Ne dėl kontrabandos Lienau buvo sektas, o norėta įrodyti, jog Karaliaučiaus jachtklubo direktorius atvyksta į Klaipėdos kraštą varyti pragaištingą priešvalstybinį darbą.

Sienos apsaugos pareigūnams buvo aišku, jog jis sekdavo iš Vokietijos atvykusius Kuršių Neringoje vasaroti vasarotojus. Jis prižiūrėjo, kaip vyksta jaunimo užkėlimas nacionalsocialistiniais pėrais. Rinko žinias ir nuotaikas Neringos gyventojų ir visa tai pateikdavo Lietuvos šmeižimo kompanijai, kuri buvo sukoncentruota nacinėje Rytprisių apygardoje. Deja, menkavertė kontrabanda, į kurią Lienau nukreipė visą Centrinės Valdžios pareigūnų dėmesį, visa tai užtušavo. Ir jam į Lietuvą atvykimo teisės ne kiek nebuvo susiaurintos.

Vakaro bilietų kainos. 1, 2 ir 3 aseriai. Bilietus galima iš anksto užsakyti paštu: Modern Poetry Association, 1018 N. State St., Chicago 10, Ill., arba vakarą savaitės dienomis nusipirkti Studebaker teatro kasoje.

● **Versalio meno turtų paroda Chicagoje.** Šiuo metu Chicago Meno Institute vyksta retas įdomumo paroda. Pirmą kartą šimtmečiais kaupti Versalio meno turtai išvežti iš Prancūzijos užsienin, Chicagon. Dviejų šimtmečių šių karališkųjų rūmų paveikslus, skulptūras, kilimus ir baldus nuo Liudviko XIV iki Liudviko Pilypo laikų čikagiečiai dabar gali regėti savomis akimis. Paroda Chicago Meno Institute tęsis iki gruodžio 2 d. Vėliau ji bus perkelta į Toledo, O, Los Angeles ir San Francisco.

● **Nauja Čiurlionio Galerijos direkcija.** Praėjusio sekmadienio Menininkų klubo susirinkime Chicagoje buvo išrinkta nauja valdyba. Taipgi paskirta ir susirinkimo patvirtinta nauja Čiurlionio Galerijos direkcija: direktorius Viktoras Petravičius ir nariai — J. Pautienius, J. Mieliulis, J. Mulokas ir B. Babrauskas. Čiurlionio galerija yra viena iš reikšmingiausių institucijų mūsų kultūriname gyvenime. Eilę metų jos direktoriumi buvo dail. M. Šileikis, kantriai ir pasižventusiai nešęs nelengvą galerijos reikalų našta. Nemažesnės aukos dabar tikimasi ir iš naujosios direkcijos. Džiugu, kad į naują direkciją telpa ir Lietuvių Dailininkų Sąjungos ir Lietuvių Dailės Instituto žmonės. Lig šiol dalis mūsų dailininkų dėl įvairių priežasčių stovėjo nuo galerijos atokiau. Taigi linkėtina naujai direkcijai veikti ta kryptimi, kad galerijos reikalai būtų visų mūsų kūrybingų dailininkų reikalais.

● **Britanijos lietuvių kalendorius** pasirodė prieš 40 — 1922 metais. Tai buvo pirmas kalendorius, kurį redagavo tuometinis "Išievių Draugo" redaktorius ir Skotijos lietuvių dvasios vadas kun. J. Petrauskis. Turinys įvairus: straipsniai, informacija, organizacijos, grožinė literatūra, trumpa Skotijos lietuvių veikla ir kt. Iliustruota, 80 psl. Spausdinta "Išievių Draugo" spaustuvėje, Glasgove. Bet plačiai nušviečia Britanijos lietuvių veiklą, 1918 m. Britanijos Lietuvių Darbininkų Šv. Juozapo Sąjunga išleido didžiulę knygą — Britanijos lietuvių. Iliustruota, 184 psl. Vėliau nebuvo išleista. Tik kiek istorinės medžiagos dar talpinama kun. J. Narbuto knygoje — Memorandumas apie Skotijos lietuvius. Šie trys minimi leidiniai jau bibliografinė retenybė (jv.)

● **Prof. Vl. Jakubėnas dirguoja šiandien dvi operas Chicagoje.** Operas "Cavaleria Rusticana" ir "Pajacai" stato amerikiečių The American Opera bendrovė. Malonu, kad bendrovė nukreipė dėmesį ne į kurią kitą šio miesto dirigentą, o į lietuvių Vladą Jakubėną.

● **Dail. V. Stančikaitės paroda** Detroito. Rugsėjo 23 Detroito Tarpautinio Instituto patalpose buvo atidaryta dailininkės Vlados Stančikaitės kūrinių paroda. Dailininkę pažįstame kaip vaikų knygų iliustratorę. Šioje srityje ji užėmė pirmąją vietą lietuvių tarpe. Iliustravo su lakia fantazija, poetine nuotaika.

● **40 metų nuo Dovo Valenčiaus mirties.** Tai buvo taurus prūsų lietuvis, nesulaukęs nė 60 metų, mirė 1922 m. liepos 5 d. Gimęs Tilžės apylinkė. Mokėsi — Tilžėje, Karaliaučiuje. Anksti pasireiškė kovoje dėl lietuviybės. Dar jaunas pradėjo bendradarbiauti spaudoj bei veikti anuometinėse organizacijose. 1919 m. pakviestas vyr. redaktorium "Prūsų Lietuvių Balsu", kuris tuomet ėjo Tilžėje, o 1920 m. perkeltas į Klaipėdą. Jis tą laikraštį redagavo iki pat savo amžiaus galo. Tuo metu redakcijoje dirbo gabūs laikraštinių ir veikėjų: J. Vanagaišis, J. Strangalis, Ašmys, Anyšas, Kristinaitis, vėliau — Balčys ir Griga. Pradžioje laikraštis buvo savaitinis, o vėliau ėmė eiti kas dvi dieni, o nuo 1919 m. liepos 1 d. — kasdien. Laikraštis buvo gerai tvarkomas. Leido "Spaudos" draugija. Kurį laiką laikraštį redagavo ir Jokūbas Stiklorius. (jv.)

NAUJI LEIDINIAI

● **"Knygų Lentyna".** 1962 m. Nr. 2. Lietuvių Bibliografinės Tarnybos biuletis. Leidžia Vytautas Saulius. Redaguoja Aleksandras Ružanec - Ružanovas ir Bronius Kviklys. Atrodo, kad šitas taip labai ir darbarčiai, o dar labiau ateičiai svarbus leidinys jau įeina į normalias vėžes. O buvo atveju, kada jo egzistencija kabojo ant plauko. Dabar, tikimės, leidėjas Saulius užtikrina jo gyvavimą, o taipgi naują, skoningą ir estetišką leidinio išvaizdą bei formata.

● **"Margutis".** 1962 m. Rugsėjo mėn. Numeris iliustruotas Pietų Amerikoje gyvenančio žymaus lietuvi dailininko Jono Rimšos tapybos darbų nuotraukomis.

● **"Ateitis".** 1962 m. Spalio mėn. Nr. 8. Žurnale jaučama naujų redaktorių ranka. Šį numerį redagavo Rimanto Repšio kolektyvas. Regimas noras apžvelpti vis šakotesnes katalikiško ir aplamai kultūrinio gyvenimo problemas, nesiribojant vien tik lietuviškomis aktualijomis.

● **"Margutis".** 1962 m. Rugsėjo mėn. Numeris iliustruotas Pietų Amerikoje gyvenančio žymaus lietuvi dailininko Jono Rimšos tapybos darbų nuotraukomis.

● **"Ateitis".** 1962 m. Spalio mėn. Nr. 8. Žurnale jaučama naujų redaktorių ranka. Šį numerį redagavo Rimanto Repšio kolektyvas. Regimas noras apžvelpti vis šakotesnes katalikiško ir aplamai kultūrinio gyvenimo problemas, nesiribojant vien tik lietuviškomis aktualijomis.

● **"Ateitis".** 1962 m. Spalio mėn. Nr. 8. Žurnale jaučama naujų redaktorių ranka. Šį numerį redagavo Rimanto Repšio kolektyvas. Regimas noras apžvelpti vis šakotesnes katalikiško ir aplamai kultūrinio gyvenimo problemas, nesiribojant vien tik lietuviškomis aktualijomis.

● **"Ateitis".** 1962 m. Spalio mėn. Nr. 8. Žurnale jaučama naujų redaktorių ranka. Šį numerį redagavo Rimanto Repšio kolektyvas. Regimas noras apžvelpti vis šakotesnes katalikiško ir aplamai kultūrinio gyvenimo problemas, nesiribojant vien tik lietuviškomis aktualijomis.

GYVENIMAS VIEŠPAČIUI

Lietuviškos religinės kultūros srityje daug darbuojasi Nekaltai Pradėtosios Švč. M. Marijos seserys Putname. Jų veiklą plačiai pavaizduoja naujas gausiai iliustruotas leidinys: "Gyvenimas Viešpačiui". Pradedama nuo vienuolyno įsteigėjo arkiv. J. Matulevičiaus, toliau nusakomi darbai, globojant ir auklėjant mažiausius vaikus darželiuose, žaidimų aikštelėse, aprašytos ir paveikslais pavaizduotos mergaičių stovyklos, jų auklėjimas bendrabuty, seselių darbai lietuviškos spaudos labui, senelių prieglauda, maldos ir susitelkimo dienos. Antroje dalyje skaitytojas arčiau supažindinamas su seselių tikslais, jomis. Tačiau manytume, kad lietuviškasis akcentas šiaip ar taip turėtų "Ateityje" pirmauti, perdaug nesusiugundant svetimaisiais vandenimis savųjų seklinimo sąskaiton. Puslapiuos taipgi akivaizdus gyvas ir jaunatviškas žurnalas, jo redaktorių ir skaitytojų kontaktas. Šitai "Ateitį" daro itin aktualiu ir viltingu leidiniu, žvelgiant priekini ypač jaunosios kartos akimis.

Lietuviškos religinės kultūros srityje daug darbuojasi Nekaltai Pradėtosios Švč. M. Marijos seserys Putname. Jų veiklą plačiai pavaizduoja naujas gausiai iliustruotas leidinys: "Gyvenimas Viešpačiui". Pradedama nuo vienuolyno įsteigėjo arkiv. J. Matulevičiaus, toliau nusakomi darbai, globojant ir auklėjant mažiausius vaikus darželiuose, žaidimų aikštelėse, aprašytos ir paveikslais pavaizduotos mergaičių stovyklos, jų auklėjimas bendrabuty, seselių darbai lietuviškos spaudos labui, senelių prieglauda, maldos ir susitelkimo dienos. Antroje dalyje skaitytojas arčiau supažindinamas su seselių tikslais, jomis. Tačiau manytume, kad lietuviškasis akcentas šiaip ar taip turėtų "Ateityje" pirmauti, perdaug nesusiugundant svetimaisiais vandenimis savųjų seklinimo sąskaiton. Puslapiuos taipgi akivaizdus gyvas ir jaunatviškas žurnalas, jo redaktorių ir skaitytojų kontaktas. Šitai "Ateitį" daro itin aktualiu ir viltingu leidiniu, žvelgiant priekini ypač jaunosios kartos akimis.

Lietuviškos religinės kultūros srityje daug darbuojasi Nekaltai Pradėtosios Švč. M. Marijos seserys Putname. Jų veiklą plačiai pavaizduoja naujas gausiai iliustruotas leidinys: "Gyvenimas Viešpačiui". Pradedama nuo vienuolyno įsteigėjo arkiv. J. Matulevičiaus, toliau nusakomi darbai, globojant ir auklėjant mažiausius vaikus darželiuose, žaidimų aikštelėse, aprašytos ir paveikslais pavaizduotos mergaičių stovyklos, jų auklėjimas bendrabuty, seselių darbai lietuviškos spaudos labui, senelių prieglauda, maldos ir susitelkimo dienos. Antroje dalyje skaitytojas arčiau supažindinamas su seselių tikslais, jomis. Tačiau manytume, kad lietuviškasis akcentas šiaip ar taip turėtų "Ateityje" pirmauti, perdaug nesusiugundant svetimaisiais vandenimis savųjų seklinimo sąskaiton. Puslapiuos taipgi akivaizdus gyvas ir jaunatviškas žurnalas, jo redaktorių ir skaitytojų kontaktas. Šitai "Ateitį" daro itin aktualiu ir viltingu leidiniu, žvelgiant priekini ypač jaunosios kartos akimis.

Lietuviškos religinės kultūros srityje daug darbuojasi Nekaltai Pradėtosios Švč. M. Marijos seserys Putname. Jų veiklą plačiai pavaizduoja naujas gausiai iliustruotas leidinys: "Gyvenimas Viešpačiui". Pradedama nuo vienuolyno įsteigėjo arkiv. J. Matulevičiaus, toliau nusakomi darbai, globojant ir auklėjant mažiausius vaikus darželiuose, žaidimų aikštelėse, aprašytos ir paveikslais pavaizduotos mergaičių stovyklos, jų auklėjimas bendrabuty, seselių darbai lietuviškos spaudos labui, senelių prieglauda, maldos ir susitelkimo dienos. Antroje dalyje skaitytojas arčiau supažindinamas su seselių tikslais, jomis. Tačiau manytume, kad lietuviškasis akcentas šiaip ar taip turėtų "Ateityje" pirmauti, perdaug nesusiugundant svetimaisiais vandenimis savųjų seklinimo sąskaiton. Puslapiuos taipgi akivaizdus gyvas ir jaunatviškas žurnalas, jo redaktorių ir skaitytojų kontaktas. Šitai "Ateitį" daro itin aktualiu ir viltingu leidiniu, žvelgiant priekini ypač jaunosios kartos akimis.

Lietuviškos religinės kultūros srityje daug darbuojasi Nekaltai Pradėtosios Švč. M. Marijos seserys Putname. Jų veiklą plačiai pavaizduoja naujas gausiai iliustruotas leidinys: "Gyvenimas Viešpačiui". Pradedama nuo vienuolyno įsteigėjo arkiv. J. Matulevičiaus, toliau nusakomi darbai, globojant ir auklėjant mažiausius vaikus darželiuose, žaidimų aikštelėse, aprašytos ir paveikslais pavaizduotos mergaičių stovyklos, jų auklėjimas bendrabuty, seselių darbai lietuviškos spaudos labui, senelių prieglauda, maldos ir susitelkimo dienos. Antroje dalyje skaitytojas arčiau supažindinamas su seselių tikslais, jomis. Tačiau manytume, kad lietuviškasis akcentas šiaip ar taip turėtų "Ateityje" pirmauti, perdaug nesusiugundant svetimaisiais vandenimis savųjų seklinimo sąskaiton. Puslapiuos taipgi akivaizdus gyvas ir jaunatviškas žurnalas, jo redaktorių ir skaitytojų kontaktas. Šitai "Ateitį" daro itin aktualiu ir viltingu leidiniu, žvelgiant priekini ypač jaunosios kartos akimis.

Lietuviškos religinės kultūros srityje daug darbuojasi Nekaltai Pradėtosios Švč. M. Marijos seserys Putname. Jų veiklą plačiai pavaizduoja naujas gausiai iliustruotas leidinys: "Gyvenimas Viešpačiui". Pradedama nuo vienuolyno įsteigėjo arkiv. J. Matulevičiaus, toliau nusakomi darbai, globojant ir auklėjant mažiausius vaikus darželiuose, žaidimų aikštelėse, aprašytos ir paveikslais pavaizduotos mergaičių stovyklos, jų auklėjimas bendrabuty, seselių darbai lietuviškos spaudos labui, senelių prieglauda, maldos ir susitelkimo dienos. Antroje dalyje skaitytojas arčiau supažindinamas su seselių tikslais, jomis. Tačiau manytume, kad lietuviškasis akcentas šiaip ar taip turėtų "Ateityje" pirmauti, perdaug nesusiugundant svetimaisiais vandenimis savųjų seklinimo sąskaiton. Puslapiuos taipgi akivaizdus gyvas ir jaunatviškas žurnalas, jo redaktorių ir skaitytojų kontaktas. Šitai "Ateitį" daro itin aktualiu ir viltingu leidiniu, žvelgiant priekini ypač jaunosios kartos akimis.

Lietuviškos religinės kultūros srityje daug darbuojasi Nekaltai Pradėtosios Švč. M. Marijos seserys Putname. Jų veiklą plačiai pavaizduoja naujas gausiai iliustruotas leidinys: "Gyvenimas Viešpačiui". Pradedama nuo vienuolyno įsteigėjo arkiv. J. Matulevičiaus, toliau nusakomi darbai, globojant ir auklėjant mažiausius vaikus darželiuose, žaidimų aikštelėse, aprašytos ir paveikslais pavaizduotos mergaičių stovyklos, jų auklėjimas bendrabuty, seselių darbai lietuviškos spaudos labui, senelių prieglauda, maldos ir susitelkimo dienos. Antroje dalyje skaitytojas arčiau supažindinamas su seselių tikslais, jomis. Tačiau manytume, kad lietuviškasis akcentas šiaip ar taip turėtų "Ateityje" pirmauti, perdaug nesusiugundant svetimaisiais vandenimis savųjų seklinimo sąskaiton. Puslapiuos taipgi akivaizdus gyvas ir jaunatviškas žurnalas, jo redaktorių ir skaitytojų kontaktas. Šitai "Ateitį" daro itin aktualiu ir viltingu leidiniu, žvelgiant priekini ypač jaunosios kartos akimis.

Lietuviškos religinės kultūros srityje daug darbuojasi Nekaltai Pradėtosios Švč. M. Marijos seserys Putname. Jų veiklą plačiai pavaizduoja naujas gausiai iliustruotas leidinys: "Gyvenimas Viešpačiui". Pradedama nuo vienuolyno įsteigėjo arkiv. J. Matulevičiaus, toliau nusakomi darbai, globojant ir auklėjant mažiausius vaikus darželiuose, žaidimų aikštelėse, aprašytos ir paveikslais pavaizduotos mergaičių stovyklos, jų auklėjimas bendrabuty, seselių darbai lietuviškos spaudos labui, senelių prieglauda, maldos ir susitelkimo dienos. Antroje dalyje skaitytojas arčiau supažindinamas su seselių tikslais, jomis. Tačiau manytume, kad lietuviškasis akcentas šiaip ar taip turėtų "Ateityje" pirmauti, perdaug nesusiugundant svetimaisiais vandenimis savųjų seklinimo sąskaiton. Puslapiuos taipgi akivaizdus gyvas ir jaunatviškas žurnalas, jo redaktorių ir skaitytojų kontaktas. Šitai "Ateitį" daro itin aktualiu ir viltingu leidiniu, žvelgiant priekini ypač jaunosios kartos akimis.

jų vienuolijos tvarkymusi: poseselių rėmėjams, o taipgi naujoms kandidatėms; įzangoje sakoma: "Mūsų šviesi viltis ir lūkestis, kad atsiras drąsių sielų, kurios norės, atsižadėjusios savęs ir priėmusios Kristaus kryžių, su mumis gyventi Viešpačiui".

Jeigu nepaisysi meilės artimui, veltui sakysi mylis Dievą, nes Dievo meilė yra artimo meilės pradžia, o artimo meilė yra meilės Dievo meilė. — F. Quarles

PIRKITE DABAR TIESI OG NUO M. R. NELSON
SAVININKO
SAINT CASIMIR MONUMENT CO
3914 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Planų Paskirkimas Visame Mieste
Telef. — Cedarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYCIA
Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų
2443 WEST 63rd STREET
Telef. PR 8-0833 PR 8-0834

J. F. EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYŠ MODERNISKOS KOPLYCIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7 1741-2
4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

Petkus
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TRYŠ MODERNIOS KOPLYCIOS
2533 West 71st St. Telef. Grovehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero. Townhall 3-2108-0
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
MAKRODAS VIETA
REpuble 7-3600 REpuble 7-6601

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET Telef. REpuble 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Telef. Virginia 7-6672

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Lafayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S MICHIGAN AVE. Tel. Commodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmple 2-1003

VALANDOS:
Pirmad. nuo 12 iki 8 po piet
Antradi. " 9 " 4 " "
Trečiadi. uždaryta visą dieną
Ketvirtadi. nuo 9 iki 8 po piet
Penktadi. " 9 " 8 " "
Šeštadi. " 9 12:30 "

4 1/2% anticipated dividend on investment accounts

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6245 South Western Avenue. Chicago 36, Illinois GROvehill 6-7575

Chicago Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem kiemais automobiliams užima 290 pėdų plotą. Tai viena įdomiausių ir mūsų klientų patogumui puikiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apdraustas saugumas, skubus ir malonus patarnavimas.

Taupykite ir skolinkite pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre.

Moterų Gyvenimas

Redaguoja St. Semėnienė, 3321 S. Halsted St., Chicago 8, Ill., Tel. CL 4-5665

Žvaigždė, patekėjus iševijoj

Sol. M. Kripkauskienės rečitalio proga

Gyvenimo tikrovė liudija, kad iš visų menininkų trumpiausias yra dainininko karjeros laikotarpis. Zvelgdami ir į mūsų menininkų avangardą, matome, kad tie veidai, kurie spindėjo Lietuvos operoje nepriklausomybės dienomis, kurie dalyvavo pačiuose geriausiuose anų dienų koncertuose namuose ir gastrolėse užsieniuose, jau dingo iš scenos rampos. Į jų vietas, tiek namuose, tiek ir iševijoję ateina nauji veidai ir nauji žmonės su išskirtiniais talentais ir užima anų vietas, kurie pasitraukia, palikę nedilstantį garšą. Iševijoję lietuviai džiaugiasi, kad turi tokius neginčijamus dainos talentus, kaip D. Stanikaitytė, St. Baras, J. Vaznelis, A. Stempuzienė, M. Kripkauskienė, R. Mastienė ir kiti, neišskiriant ir Pr. Bičkienės, kuri buvo įvertinta dar Lietuvoje.

Pastebimas koloratūrinio balso grožis

Gruodžio 9 d. Jaunimo Centre įvyks sol. M. Kripkauskienės pirmasis dainų ir arijų rečitalis. Gyvenant Lietuvoje, M. Kripkauskienės, kaip ir kitų šių dienų solistų, vardas buvo visai nežinomas. Muz. B. Chomskis susipažino su ja Žemaitijoje, išgirdo jos gražų koloratūrinį balsą ir paskatino jį lavinti, stojant į konservatoriją. Tai buvo okupacijų metai, netikros dienos, dar netikresnės ateities perspektyvos. Tačiau atsitiko taip, kad vietoje konservatorijos M. Kripkauskienė gavo švietimo tarėjo, nacių kankinio dr. Germanto stipendiją stoti į dramos studiją Vilniuje. Juk ją viliojo ne tik daina, bet ir teatras. Vos atvykus į Vilnių, dr. Germanto areštas išblaškė ir jo globotinius.

M. Kripkauskienė įstojo į Šiauliuose organizuojamą operetę ir kartu pradėjo lankyti Šiaulių muzikos mokykloje sol. Byros vadamą dainavimo klase. Tuo metu į Lietuvą antrą kartą veržėsi raud. armija, ir M. Kripkauskienė su tūkstančiais kitų teko trauktis iš Lietuvos, ten nespėjus palikti nei vardo, nei garso.

Studijos, debiutas, koncertai

Tremtyje ir iševijoję ji visą laiką pašvenčia nusiūdžiomis dainavimo studijom. Mokėsi pas A. Kučiūną, J. Butėną, Šarnovą ir Saroją. 1952 m. pirmą kartą pasirodė viešumoje Margučio rengtame koncerte Morrison viešbutyje Chicagoje. Jos debiutą muzikos kritikai įvertino palankiai. Po to sekė lietuviški koncertai Chicagoje, Detrote, Clevelande, Toronte, New Yorke, Bostone.

Taip iševijojus lietuvių padangėje nušvito nauja žvaigždė — muzikos mylėtojų taip mėgiamas koloratūrinis sopranas — M. Kripkauskienė.

Tenka pabrėžti, kad lietuvių dainininkų meninis lygis, vertinant internacionaline prasme, nėra žemas. Iškilus lietuvių tarpe, M. Kripkauskienė, kaip ir ne vienas dainininkų, gauna progų dainuoti ir amerikie-

čiams. Su simfoniniu orkestru ji dainavo Benton Harbore, Mich., International Friendship Garden, Michigan City, Mich., ir galop visiems gerai pažįstamame Grand Parke, Chicagoje.

Susprendė iševijoti scenoje

Kai stebuklingai, didžio ryžto ir pastangų dėka, Chicagoje susikūrė Lietuvių Opera, pirmoje tos operos premjeroje "Rigoletto" M. Kripkauskienė, pasikeisdamos su J. Krikštolaityte, atliko pagrindinį Gildos vaidmenį. Tų spektaklių įspūdius visi puikiai atsimenama. Kai "Fausto" spektakliuose turėta vargo su Margarita, Clevelando gastrolėse M. Kripkauskienė Margaritos rolėje suspindėjo netikėtai gerai.

Vėliau statytose mūsų operose nebuvo rolių koloratūriniam sopranui. Bet per tą laiką M. Kripkauskieni teko dainuoti

Sol. M. Kripkauskienė

amerikiečių operose, eilė religinių ir pasaulietinių koncertų. Paskutiniu metu savo balsą patikėjus vienai iš geriausių dainavimo pedagogių — buv. Lietuvos operos solistei A. Dičiūtei, M. Kripkauskienė štai išklimai ruošiasi savo pirmajam rečitaliui.

Tikiu, gruodžio 9 d. su malonumu ir nemažu dvasiniu pasitenkinimu klausysimės to malonaus koloratūrinio soprano dainų ir arijų ir ją sutiksime su tokiu pat šiltumu, koku su tikdavome kiekveina kartą ją pasirodančią ar tai koncertuose, ar operose.

VI. Ramojus

Montessori madu parodos dalis modelių ir padėjų. Pirmoje eilėje iš kairės: Zibutė Duobaitė, Irena Stasaitytė-Borgogni, Vida Janulevičiūtė. Antroje eilėje: Ljuda Germanienė, Henrietta Vepštienė, Lakstūnė Vėžienė, Birutė Lintartienė. Nuotraukoje trūksta kelių modelių: Dalios Miežienės, Danos Parokaitės.

Ponios modeliavusios madu parodoje rugsėjo 30 d. Jaunimo Centre, Chicagoje. Iš kairės: St. Olsauskienė, E. Kučiūnienė, A. Sulaitienė, Pr. Bičkienė, O. Baukienė, M. Memėnaitė, dr. A. Labokienė, L. Sodeikienė ir dantų gyd. P. Vaitaitienė.

CEZARIS IR KLEOPATRA MADŲ PARODOJE

Žymi auka Ark. Matulaičio Senelių Namų statybai paremti

MARY KELLY, M. A., IR AUDRONĖ GARBENYTĖ

Pustrečios valandos tapo trumpa valandėle, stebint lyg kaleidoskope besikeičiančių spalvų ir linijų kombinacijas. Cicecierių, M. N. P. seserų rėmėjų suorganizuotoje madu parodoje rugsėjo 30 d. Jaunimo Centre pasijutome kaip elegantiškame ir linkusiniame rūbų salione. Jie kiekvienai mūsų būtų prieinami, jei... pačios sau pasiūtume! Tiek spalvų deriniai, tiek medžiagų kokybė, siluetų pasirinkimas, tik su retom išimtim, buvo kiekvienos savo figūrai pritaikinti ligi smulkiausių detalių.

Parodos programa kruopščiausiai apgalvota. Puiki pranešėja dail. B. Jameikienė su idomiais komentarais. Programos supaprastavimas, pradedant sportiškais, baigiant baliniais tualetais, leido užsimiršti, kad esame sausakimšiai perpildytoje salėje. Pasijutome, lyg žiūrėtume žaismingo spektaklio. Programos šventiškai, pakiliai nuotakai susidaryti daug prisidėjo sol. Pr. Bičkienė (modeliavusi E. Tutlienės jai pasiūtus rūbus), padainuodama pora arijų.

P. Vaitaitienės sukurtais Cezario ir Kleopatros rūbais pasipuošę mažieji Gintaras su Loreta, "John Glenn kapsulėje" pasislėpusi Alma Vaitaitytė — cukrainių karalaitė, L. Sodeikienės pasiūtas jos dukrai Kristinai arabiškas kostiumas buvo visų labai šiltai sutikti. Jie vykusiai pajavairino programą.

Profesionalė, siuvanti be jokių iškarpų E. Tutlienė daugiausia parodė popietinius ir

vakarinius rūbus. Ji akcentuoja savo tualetus laisvai krintančiomis linijomis, mėgsta divejų dalių kombinacijas, kurios šiais metais yra labai populiarūs madu karalių rinkiniuose. Ypačingai dėmesį patraukė jos dukters Dalios modeliutuota balto šifono karoliškas mėlynos brokadės vakarinis rūbas. Ji akcentuoja savo tualetus laisvai krintančiomis linijomis, mėgsta divejų dalių kombinacijas, kurios šiais metais yra labai populiarūs madu karalių rinkiniuose. Ypačingai dėmesį patraukė jos dukters Dalios modeliutuota balto šifono karoliškas mėlynos brokadės vakarinis rūbas.

Nors save laikanti mėgėja, bet parodžiusi, pradedant sportiškais ir baigiant baliniais, skirtais sau ir savo dukrai Almai, ne tik pagal iškarpas, bet ir pagal savo sukurtus škius pasiūtus rūbus, dantų gyd. P. Vaitaitienė nusipelnė profesionalės vardo. Mus stebino jos rūbų rinkinys savo raminio, bet giliai kultivuotu skoniu. Ne viena iš žiūrovių pasimokys, jog, nenaudojant ekstravagantiškų linijų, pareikant geras ir sau tinkamas spalvų medžiagas, rūbai yra pousnūs, bet kartu ir ilgai išmados neišsiantys. Iš jos daugelio patrauklių rūbų balinė suknutė, juodo su baltu derinys, yra aristokratiškos elegancijos pavyzdys ir vienas iš geriausių parodos darbų.

Pirmoje dalyje gausiausiai pasirodžiusi pianistė M. Memėnaitė, jauniausia iš programoje dalyvavusių, nustebino tiek jaunesnes, tiek vyresnes viešias įvairiom progom tinkamomis eilutėmis ir apsiaustais. Jos rūbų siluetai ir medžiagų spalvos paskutinių madu. Ypačingai išsiskyrė ružavas, su tos pačios spalvos sijonėliu ir brokadės palaidinuke ansamblis bei vyno spalvos apsiaustas. Ji jau ne vieną studentę užkrėtė siuvimo liga. Tik kažin, kaip greitai joms pasiseks įkasti "Paris Original" iškarpas, pagal kurias p-lė Memėnaitė puošiasi.

Savo siūtomis eilutėmis ir pasirodymu užimponavo E. Kučiūnienė, tuo labiau, kad jos skrybėlės, pirštinės, batai buvo nuikniausiai pririnkti. Jos pačios siūta baltos brodos vakarinė suknutė su žaketuku išsiskyrė iš kitų matytų savo idomiomis linijom.

Tą pat galima pasakyti apie L. Sodeikienės marga, gėlėtą, medvilninę, vakarinę suknelę. Į programą įnešė įvairumo jos pilka, su juodos lapės kailiu ant rankovių eilutė bei jaunatviški rūbai, pasiūti dukrai Kristinai.

Jos sesuo O. Baukienė išsiskyrė savo raudonos brokadės, Mrs. Kennedy stiliaus baliniu tualetu ir įdomia a la Carmen vasarinės popietinės suknutės siluetu. Studentes itin patraukė jos ružava suknelė su tos pačios spalvos moha ir vilnos nėrtinuku.

St. Olsauskienės rūbai įgavo nuostabaus žavesio dėka jos šilto, išskirtinai natūralaus modeliavimo ir buriančio šypsnio. (Teko girdėti, kad ji yra modeliavusi ir kaip profesionalė.) Tuo nesinori nuvertinti kitų modeliavusių, nes jų, tik su maža išimtim, pagal modeliavimo taisykles gracingas ir pastitiktis žingsnis, maloniai nuteikė žiūroves.

Kitą kartą tikimės, kad A. Sulaitienė parodys daugiau, nes rankomis išsiuvinėta melsvo satino suknutė kalba apie jos neeilinius sugebėjimus.

Aplamai, visi parodyti rūbai, o ypačingai vakariniai tualetai, buvo labai aukštos elegancijos. Neklysim pasakę, kad ši madu paroda yra geriausia ligi šiol buvusių lietuviškoje visuomenėje ir prilygstanti tik retai amerikiečių tarpe matytai.

Mrs. Walter Schirra džiaugiasi, kai jos vyras apskrido raketoje aplink žemę šešis kartus ir buvo paimtas lėktuvnešio Kearsarge Rėmiamame vandenyne (Pacificke) 285 mylios šiaurės rytuose nuo Midway salos. (UPI)

Karalienė nesidomi komunistais, o tik arkliais

Visiems garsiams žmonėms, o ypač karališkajai porai, sunku išvengti viešumos. Kiekvienas jų krustelėjimas, ką jie dėvi, skaito, ar kur eina — viskas žinoma jų pavaldiniams. Štai, neseniai pasklido žinios, kad Britanijos karalienė Elzbeta II skaito London Daily Worker, komunistų partijos laikraštį. Kai tie gandai pasklido plačiau Londone, piliečiai visai atvirai susidomėjo ir pradėjo klausinėti. Tuč tuojau iš kara-

Izabelė Motekaitienė

NUTRŪKUS STYGA

Papastai — kai nutrūksta styga,
Taip lengvai ją pakeisti gali!
Vėl atsako skambį,
Net gražesnė daina!

Bet širdis — nors visų, kaip viena, —
Jei nutruks. Ak, iškeisk, jei gali
Ant kitos vėl širdies —
Jau dainėlė ne ta!

BIRUTININKĖS PLANUOJA IR DIRBA

L. D. K. Birutės dr-jos Chicago centrinio skyriaus visuotinis susirinkimas įvyko spalio 7 d. Jaunimo Centre. Praėjo vieningoje ir darbinger nuotaikoje. Vienbalsiai buvo priimtas valdybos pasiūlymas ir nutarta įstoti į Lietuvių Fondą, įnešant tūkstantinę kelias atvejais. Tačiau, kaip ir anksčiau, bus telkiamos lėšos Sibiro fondui (birutininkės pačios pirmosios pradėjo šelpti Sibiro tremtinius). Prašančiųjų skaičius vis didėja. Gaunami jautrūs padėkos laišukai skatina sparčiau veikti. Taip pat nutarta suruošti šį sezoną porą paskaitų bei kultūrinę popietę - vakarienę gavėnys metu, norint sutelkti lėšų L. D. K. Birutės, dr-jos globėjos, portretui įsigyti. Sudaryta komisija iš Marijos Tumenienės ir Marijos Žilienės pra-

šyti dail. prof. Adomą Varną nupiešti minimą portretą, kuris bus įteiktas Čiurlionio galerijai lietuvių tautos numylėta kunigaikštienė, įamžinant bei paliekant pačios draugijos veikimo pėdsakus. Susirinkimą sumaniai pravedė buv. ilgametė dr-jos pirm. Sofija Oželienė, o sekretoriavo L. Dainauskienė.

IS MOTERŲ PASAULIO

★ **Vaikškų rūbėlių rudens madas** susidomėjusios motinos galės pamatyti per tradicinę madu parodą, kurią rengia Montessori dr-ja spalio 21 d. Rūbėlius siuva pačios motinos.

★ **Irena Stasaitytė - Borgogni**, rūbų kūrėja, baigusi šios srities studijas Pietų Amerikoje, prieš kiek laiko persikėlusi gyventi Chicago, paruošė originalių rūbų pavyzdžius Montessori dr-jos rengiamai madu parodai.

★ **Dail. E. Marčiulionienė** dovanuoja vieną savo keramikos darbų A. L. Montessori dr-jai. Šis jos kūrinytis kartu su kitomis vertingomis dovanomis bus paskirstytas madu parodoje.

Sužymėtos mergaitės

Anglijoje rimtai susirūpino tėvai, pedagogai bei valdžios pareigūnai, kaip kovoti su smarki paskutiniu laikų paplitusiu padūkimu tarp jaunamėčių mergaičių. Tos mergaitės išstaturoja savo draugų - berniukų vardus ant rankų ir kojų, o kartais net ant krūtinės. Jos tai vadina "lojalumo ženklų".

Panaikino daugpatystę

Senovėje daugelis Afrikos tautelių pripažino daugpatystę. Šiandien, kada afriekiečiai tampa daugiau apsišvietusiais ir jų kultūra daugiau industrializuota, daugpatystė pagal įstatymus yra panaikinta. Senais laikais daugpatystė buvo būtinybė, skelbiama jų pačių, nes tautelės nuolat kariavo ir daug vyrų buvo išžudoma. Pasilikę gyvieji kovotojai pasiimdavo tada po dvi, tris pačias. Šiais laikais tautelių kovos sumažėjo iki minimumo ir Afrikos moteris nori turėti savo nuosavą vyrą.

● **"Mūsų Vaikas". A. L. Montessori dr-jos žiniaraštis.** Redaguoja Stasė Vaišvilienė. Viršelis prof. A. Varno. Redakcijos ir administracijos adresas: 6837 S. Washtenaw, Chicago 29, Ill., USA. Kaina 1 dol. Leidinys 44 psl. Spausdintas rotatorium. Puslapiuose nemaža Montessori pedagoginė sistema populiarizuojančios medžiagos. Straipsniuose apstu naudingų, pritaikytų patarimų vaikų auklėjimui susirūpinusiems. Straipsnių ir kronikos įvairumas — tikras mągymynas. Yra net straipsnis "Maironis ir Montessori". Spaudai prisiūsto egzemplioriaus lydraštys leidėjai rašo: "Tai yra nedrąsus bandymas, todėl prašom nematyti netaisytos kalbos ir kitų negerovių..." Mes gi manytume, kad tai labai drąsus bandymas pasirodyti su pedagoginiu leidiniu, netaisius jo kalbos. Šitokios drąsos ateityje linktume mažiau. **k. b.**

Neringa Aleksandra Bačelytė, naujoji ateivė Sao Paulo, Brazilijoje, prie savo trofėjų, kurių ji yra gavusi nepaprastai gausiai už laimėjimus įvairiausiose sporto šakose. Ji yra inž. Zenono ir Aleksandro Bačelių duklė. Keletas Brazilijos žurnalų smulkiausiai ją aprašė su gausybe nuotraukų iš jos gyvenimo. Neringa turi Chicagoje gyvenančią savo tetą Elena Šidzikauskienę su šeima.

Mrs. Walter Schirra džiaugiasi, kai jos vyras apskrido raketoje aplink žemę šešis kartus ir buvo paimtas lėktuvnešio Kearsarge Rėmiamame vandenyne (Pacificke) 285 mylios šiaurės rytuose nuo Midway salos. (UPI)

Meilė daugiau tave pamokys, negu ilgi skaitymai ar dideli mokslai. — **Palau**
Galėti pasakyti kaip mylima, reiškia mažai mylėti. — **Petrarca**